శ్రీ హనుమద్విషయ

సర్వస్వము

గ్రం[illegible]
'సాహిత్య విద్యా[illegible]'
'వైద్యవిద్వాన్' 'భాషాప్రవీణ' 'హిందీ విశారద'
అన్నదానం చిదంబరశాస్త్రి,
M A & M. A., P. O. L.,

ప్రకాశనము :
శ్రీ హనుమదాధ్యాత్మిక కేంద్రము
ఆరేపల్లి అగ్రహారం-522 309.
గుంటూరు జిల్లా.

శ్రీ దుందుభి

హనుమజ్జయంతి

1982

శ్రీ రామరక్ష - సర్వజగద్రక్ష

వెల : 8-00

ఆంజనేయరక్ష - అఖిలజగద్రక్ష

ప్రతులకు:
ఎ. జానకీ దేవి
7-10-5 (1) బి
లాయరుపేట
ఒంగోలు-523 002.

ముద్రణ :
“ తి రు మ ల ”
విజయవాడ-520 002.

ఒక్క మాట

ఇది కలికాలము, జీవకోటికి కష్టకాలము. కాలచక్ర మాగక వేగముగా పరుగిడుతునే యున్నది. అంతకుమించి మానవుడు వేగముగా పరుగిడుచున్నాడు. అతడు అలస స్వభావి. ప్రతి పనియందు తేలికమార్గమును చూచుకొను చున్నాడు. సుఖమును కోరునే తప్ప అందుకు పడవలసిన కష్టముల బడడు. హక్కును కాంక్షించునే కాని బాధ్యత నెరుగడు ఫలితము కాంక్షించునే తప్ప సేవకు సిద్ధము కాడు. సద్యః ఫలిత మిచ్చుదానిని తప్ప నమ్మడు. కనపడు దానియందు తప్ప విశ్వాస ముంచడు. ఇట్టి విచిత్ర స్వభా వియై కూడ ముముక్షువులగు మహానుభావుల మాటపై విశ్వాసములేకున్నా స్వార్థ ప్రేరణతో కాని, పాపభీతితో కాని దైవధ్యానమున కుద్యుక్తుడగుచున్నాడు. దైవము భక్తుని పరీక్షించునని పురాణములు చెప్పుచున్నవి. కాని భక్తుడే దైవాన్ని పరీక్షిస్తున్నాడు. కొన్ని కోర్కెల కై కొంతసేపు దైవాన్ని ధ్యానిస్తాడు. దైవానుగ్రహము కల్గి కోరిక నెరవేరెనా ఆ దైవమున్నట్లే. లేదా అతడు లేడనియనుకొని యూరుకొనడు. దైవమును నిందించి; విమ ర్శించి లోకమునకు చెప్పజూచును. అట్టి మనుజుని కూడ అనుగ్రహించి సమాధానపరచగల భక్తసులభుడు, దయా ళువు హనుమంతుడే.

శ్లో॥ ఆంజనేయః పూజితశ్చేత్ పూజితా స్సర్వదేవతాః
హనుమ న్మహిమా శక్యో బ్రహ్మణాఽపి న వర్ణితుమ్॥

హనుమన్మహిమను బ్రహ్మ కూడ వర్ణింపజాలడు. ఆంజనేయుని పూజించిన సర్వదేవతలను పూజించినట్లే.

హనుమంతుని తన ఇంట ఎవడు ప్రతినిత్యము భక్తితో పూజించునో వాని యింట హనుమత్ప్రభావమున ఎల్లప్పుడు సంపదలు నిలచును. దీర్ఘాయువు నందును. సర్వత్రా విజయము చేకూరును. ఆంజనేయుని పూజ జరుగు ఆ ప్రదేశమందు మహామారి వగైరా భూత గ్రహ బాధలుండవు. ఇంతకుమించి మానవుడు కోరుననదేమి?

శౌనక సంహితలో ఈవిధముగా తెలుపబడినది—

శ్లో॥ యత్రాస్తి భోగో నహి తత్ర మోక్షః
యత్రాస్తి మోక్షో నహి తత్ర భోగః
శ్రీమారుతే స్సేవన తత్పరాణాం
భోగశ్చ మోక్షశ్చ కరస్థ ఏవ॥

ఎచ్చట భోగముండునో అచ్చట మోక్షముండదు. ఎక్కడ మోక్షముండునో అక్కడ భోగముండదు. కాని ఆంజనేయ పూజాతత్పరులకు మాత్రము భోగము, మోక్షము కూడా సిద్ధించును. కావున సర్వజనులకు హనుమత్పూజయే కర్తవ్యము, సర్వశ్రేయోదాయకము. హనుమద్భక్తులు సులభముగా పూజ, స్తోత్రాదులు చేసుకొనుటకు ఈ చిన్న పొత్తము నందించుచున్నాను. దీనిని కరసాధనముగా గ్రహించి, అనుదినము హనుమంతు నారాధించి ధన్యులగుదురని, ఆ రీతిగా నన్ను కృతకృత్యులను చేయగలరని నా విశ్వాసము.

హనుమంతుని శక్తి మహత్తరమైనది. ఆతని యనుగ్రహము కూడా అట్టిదే! అట్టి యనుగ్రహమును పొందుటకు విజయవంతములైనవి, అనేకులగు ఉపాసకులచే నిర్ధారింపబడినవి, మహర్షులచే గుర్తింపబడినవి యైన విషయములన్నియు ఇందీయబడినవి. హనుమంతుని విషయమున పలువురు ప్రశ్నించు ప్రశ్నలకు సమాధానములగు విషయములు అందీయబడినవి. అసాధ్యసాధకుడగు హనుమంతు నారాధించి పొందలేనిదిలేదు. భక్తితత్పరులై ఆ స్వామి యనుగ్రహమునకు పాత్రులగుటకు చూపబడిన ఇందలి మార్గములను సద్వినియోగము చేసికొనప్రార్థించుచు శ్రీ హనుమత్ప్రభునకు వందన శతము లర్పించుకొనుచున్నాడను.

శ్లో॥ నమోఽస్తుతే వాయుసుతాంజనేయ!
నమోఽస్తుతే శ్రీహనుమన్మహాప్రభో।
నమోఽస్తుతే వానరవీర! నిత్యం
నమోఽస్తుతే రాఘవ ముఖ్యభక్త!

ఇట్లు,
భక్తవిధేయుడు
అన్నదానం చిదంబరశాస్త్రి.

విషయ సూచిక

పితృవందనము



"ఈ రూపునీయఁగని నా
కీరీతిగ మంచి నెంచు నింగిత మిడు సీ
తారమాంబా లక్ష్మీ
నారాయణులన్ పితరుల నమములఁగొలుతన్".

మనవి

రోజు రోజుకూ మంచి అడుగంటిపోతోంది. చెడు ఆవేశాన్నంటుతోంది. ఎవరికి కష్టం వచ్చినప్పుడు వారు చెడును గూర్చి బాధ వ్యక్తంచేయటం తప్ప తాము చేసే దానిని పరిశీలించుకొనేవారు లేరు. ధర్మాచరణ తక్కువై అధర్మం అనేక రూపాలలో అభివృద్ధి అవుతోంది. అందు వల్లనే నిద్రలేచింది మొదలు దురదృష్టకరములు హృదయ విదారకములు అయిన సంఘటనలే వింటున్నాము. దీనంత టికీ కారణం పాపభీతి లేకపోవటం. దాన్ని గ్రహించకపోగా పాపపుణ్యాలులేవనే ప్రచారాలు పెరిగిపోతున్నాయి. ప్రతి వారుశక్తికొలది ధార్మిక కృషి చేయవలసిన సమయ మిది. ఏ ఒక్క ధార్మికసంస్థో సమాజంలోని ఈ దోషాన్నంతనీ పోగొట్టలేదు. ప్రతి ఇల్లూ ఒక ధార్మిక కేంద్రం కావాలి. అవకాశమున్న మార్గంలో ధార్మికప్రచారం చేయాలి. అందుకే మా సేవ నీరీతిగా అందిస్తున్నాము. వ్యక్తి వ్యక్తి వద్దకూ వెళ్ళి చెప్పలేకున్నా పుస్తకరూపంలో అనేక వ్యక్తులవద్దకు విషయం అందించవచ్చు కాబట్టి 'శ్రీ హనుమ దాధ్యాత్మిక కేంద్రం' నుండి ఇట్టి ఆధ్యాత్మిక ప్రచారాన్ని చేయ సంకల్పించాము. సమాజానికవసరమైన ముఖ్యమైన విషయాలెన్నో అందించాలనే ప్రణాళిక వున్నది. అది మీరిచ్చు ప్రోత్సాహమునుబట్టే సాగుతుంది.

గ్రంథముద్రణకు శ్రీ గిరిరాజ శేషగిరిరావుగారు 116/- శ్రీ తాతా మోహనరావుగారు 100/- శ్రీ ఎర్రారెడ్డి మల్లా రెడ్డిగారు 25/-లు విరాళముగా ఇచ్చినందుకు వారికి గ్రంథ ముద్రణలో ప్రత్యక్ష పరోక్ష సహాయకులందరకు మా కృతజ్ఞతలు.

—గ్రంథ ప్రకాశకులు

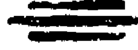


శ్రీ హనుమతే నమః



శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమః ॥

శ్రీ హనుమ ద్విషయ సర్వస్వం



కొన్ని ముఖ్య విషయములు

శ్రీ హనుమ జ్జననం :

లోకానుగ్రహ కాంక్షతో, రాక్షస సంహారార్థము హనుమంతు డుదయించెను. కేసరి భార్యయగు అంజనాదేవికి ఫలరూపమున అగ్ని, వాయువుల సహాయమున అందిన శివ తేజస్సువలన జన్మించెను. కావున హనుమంతుడు కేసరీ నందనుడు, ఆంజనేయుడు, అగ్నిపుత్రుడు, పవన సుతుడు, శంకర తనయుడు అని కీర్తింపబడుచున్నాడు.

* హనుమజ్జయంతి *

హనుమంతుడు వైశాఖమాస కృష్ణపక్షమున శనివారమునాడు పూర్వాభాద్రా నక్షత్రమందు వైధృతి యోగమున మధ్యాహ్నసమయమందు కర్కాటకలగ్నాన కౌండిన్యగోత్రమున జన్మించెను.

* విద్యాభ్యాసము *

శ్రీ హనుమంతుని గురువు సూర్యుడు. పూర్వ - పశ్చిమ పర్వతములు రెంటిపై రెండు పాదములుంచి వేద -

వేదాంగములు, సకల శాస్త్రములు నేర్చెను. హనుమంతుడు నవవ్యాకరణవేత్త. అతనికి తెలియని విద్య లేదు.

* హనుమత్కల్యాణము *

జ్యేష్ఠ శుద్ధ దశమినాడు గురువగు సూర్యుని ఆజ్ఞపై అతని వర్చస్సును సువర్చలగా హనుమంతుడు స్వీకరించెను. నాడే శ్రీ సువర్చలా హనుమత్కల్యాణము.

ప్రవర :	హనుమంతుడు :	సువర్చల :
ముత్తాత	అంగీరసుడు	బ్రహ్మ
తాత	మరీచుడు	కశ్యపుడు
తండ్రి	వాయుదేవుడు	సూర్యుడు
గోత్రం	కౌండిన్య	కాశ్యప

* నివాసము *

మేరుపర్వతమునకు నైరుతి దిక్కున గంధమాదన పర్వతము కలదు. ఆ పర్వతముపై వివిధ పుష్ప ఫల పూర్ణమగు వృక్షములలో ఆనందదాయకమగు కదళీవనమున రామధ్యాన తత్పరుడై హనుమంతు డుండును.

* చిరంజీవి *

వాయుదేవుడు తన కుమారునిపై ఇంద్రుడు వజ్రాయుధము ప్రయోగించుటకు కోపించి లోక మంతట వాయువు నుపసంహరించెను. లోకరక్షణార్థము బ్రహ్మాదులు వాయు

దేవు ననుగ్రహపరచి హనుమంతునకు వివిధ వరములిచ్చుచు దీర్ఘాయువును ప్రసాదించిరి. సంజీవ పర్వతము తెచ్చి లక్ష్మణుని బ్రతికించినందుకు సంతసించిన శ్రీరాముడు హనుమంతుని చిరంజీవిగా నాశీర్వదించెను. చిరంజీవుల ధ్యానము కూడ అపమృత్యువును తొలగించునని ప్రాతఃస్మరణ చెప్పుచున్నది.

* సర్వదేవమయుడు *

బ్రహ్మయే స్వయముగా హనుమంతుని సర్వదేవాంశ సంభూతునిగా, సర్వదేవమయునిగా చెప్పి అతనిని పూజించుటచే దేవతలందరూ పూజింపబడినట్లేయనుచు రాక్షస నివారణకై గ్రామగ్రామములందు హనుమదాలయము లేర్పడునని పలికెను.

* నామ మహిమ *

బుద్ధి, బలము, కీర్తి, ధైర్యము, నిర్భయత్వము, అరోగత, జాడ్యములు తొలగుట, వాక్పటుత్వము మున్నగునవన్నియు హనుమన్నామస్మరణ వలన చేకూరును.

శ్లో॥ పవిత్రం హనుమన్నామ - ద్వాదశావృత్తిమాత్రతః ।
యే స్మరంతి జనా స్తేషాం - కార్యసిద్ధి ర్భవే ద్ధ్రువమ్॥

శుభాశుభములందన్నిట పవిత్రమగు హనుమన్నామము భక్తితత్పరులై పండ్రెండుమార్లు తలచిన కార్యసిద్ధియగునని పరాశర మహాముని తెల్పెను.

* హనుమత్పరివారము *

హనుమంతునకు సుషేణుడు ఛత్రము పట్టును. మైందుడు, ద్వివిదుడు చామరములు ధరింతురు. మాగనుడు బెత్తము పట్టుకొని నడచును. గంధమాదనుడు ముందు నడచుచు వంశకీర్తనము చేయును. ద్వివిదుడు వివిధ స్తోత్రములు చేయుచుండును. పనసుడు పాదుకలను పట్టుకొని హనుమంతుని పాదసేవన మొనర్చును. వృద్ధుడగు జాంబవంతుడు త్రిమార్గము దెల్పుచు హితము జెప్పుచు మంత్రాంగము నెరపుచుండును. సంకటము లన్నింటిని పో నడచుచు వెడలు హనుమంతుని గవాక్షాది ప్రముఖు లందరు అనుగమింతురు. హనుమంతుని వాహనము ఒంటె.

చక్కగా అలంకరించిన దానిపై అతడు పంపాసరోవర ప్రాంతమున విహరించుచుండును.

* హనుమద్దశ వీరులు *

1. గవాక్షుడు 2. శరభుడు 3. నీలుడు 4. గవయుడు . గంధమాదనుడు 6. నలుడు 7. గజుడు 8. ప్రహస్తుడు . దద్దురుడు 10. వేగవంతుడు.

ఈ దశవీరులు పూర్వముఖమున రక్షకులుగ నుందురు.

* అష్ట మహాబలులు *

1. ఋషభుడు 2. సుముఖుడు 3. పృథుడు 4. దధి

ముఖుడు 5. జ్యోతిర్ముఖుడు 6. సంపాతి 7. రంధ్రగ్రీవుడు 8. కేసరి.

ఈ మహాబలులు ఐదు లక్షల కపివీరులతో దక్షిణ తీరమున నుందురు.

* పంచ హరి శ్రేష్ఠులు *

1. మరీచి, 2. కేసరి, 3. రంభుఁడు 4. తరణుఁడు 5. గోముఖుఁడు.

ఈ వానర శ్రేష్ఠులు పదునాలుగు వేల కపివీరుల గొని పశ్చిమ తీరమున నుందురు.

* కపి విక్రమ చతుష్టయం *

1. సువేషుఁడు 2. హరిలోముఁడు 3. విద్యుద్దంష్ట్రుఁడు 4. శతబలి.

ఈ పరాక్రమ శాలురు తొమ్మిది వేల వానర వీరులతో ఉత్తర తీరమున రక్షకులుగ నుందురు.

* హనుమత్పురములు *

శ్లో॥ కుండినం నామ నగరం-శ్రీభద్రం. కుశతర్పణం
పంపాతీరం, చంద్రకోణం-కాంభోజం, గంధమాదనమ్॥

శ్లో॥ బ్రహ్మావర్తపురం చైవ-నైమిశారణ్యమేవ చ
సుందరం నగరంచైవ-రమ్యం శ్రీ హనుమత్పురమ్॥

శ్లో॥ ఏతాని వాయుపుత్రస్య-పుణ్యస్థానాని నిత్యశః
యస్స్మరేత్ప్రాతరుత్థాయ-భుక్తిం ముక్తించ విందతి॥

ఈ పదునొకండు పుణ్యస్థానములు హనుమత్క్షేత్రములు, వీనిని హనుమద్భక్తులు దర్శించుట ముఖ్యము. దర్శింపనెంచువారు పై నగరములకు నేడుకల పేర్లు విచారించి వెళ్ళనగును. ప్రతి ఉదయము ఈ పుణ్యస్థలములను స్మరించుట కూడ భుక్తి ముక్తి ప్రదము.

* హనుమంతుని వాగ్దానము *

శ్లో॥ ఐహికేషు చ కార్యేషు-మహాపత్సు చ సర్వదా
నైవ యోజ్యో రామ మంత్రః-కేవలం మోక్షసాధకః
ఐహికే స మనుప్రాప్తే మాం స్మరే ద్రామ సేవకమ్॥

అని హనుమంతుడు తానుగా రామ రహస్యోప నిషత్తులో చెప్పియున్నాడు. పరమెట్లున్నను ఐహిక జీవితము ముందు చూచుకొనవలెగదాయని కలియుగమున కష్టకాలమున ప్రతివారూ కార్యసాధన కోరుచుందురు. అట్టిది తానే తప్పక నెరవేర్తునని హనుమంతుడే చెప్పుకొన్నాడు. అతని అనుగ్రహమునకు పాత్రులమగుటే మనవంతు, తన రాముని గొప్పగా చెప్పుటకే మోక్షమును రాముని కోరమనెను తప్ప అతడే మోక్షమార్గమును కూడ చూపునని నమ్మవచ్చును. "శ్రీ మారుతేస్సేవన తత్పరాణాం భోగశ్చ మోక్షశ్చకరస్థమేవ" అని శౌనక సంహితావాక్యమే ప్రమాణము.

* పొగిడిన పెరిగెడి స్వామి *

హనుమంతునిలో ఒక విశేషముంది. అతనిశక్తి అతనికి తెలియదు. అది శాపము. ఇతరులు పొగిడిన కొలది తన శక్తి చూపుచుండును. అట్లే జాంబవదాదులు పొగిడి పొగిడి అతనిని పెంచి పెంచి సముద్రమును లంఘించినంతగా చేసిరి. కావున మనము హనుమంతు నెంతగా పొగిడినా అంతగా సంతోషించి మనల ననుగ్రహింపగలఁడు. మనము మైమరచి అతనిని భజించగల్గిన అతఁడు మైమరచి వరముల కురిపించి మనలను కష్ట సముద్రమును దాటింపగలడు. కావున శక్తియుక్తులన్నిటిని భక్తిలో రంగరించి స్వామి కృప నందుదుము గాక !

* భవిష్యద్బ్రహ్మ *

హనుమంతుడు రాముని కోర్కెపై అతని ముద్రిక తెచ్చుటకు బ్రహ్మలోకమునకు వెడలి ముద్రికనీయుమనిన బ్రహ్మపై కోపించి విశ్వరూపము చూపెను. ఆ విశ్వరూపముజూచి బ్రహ్మలోకమంతయు నడలగా బ్రహ్మ ముద్రిక నిచ్చెను. దానిని సీతారాముల కందించి సంతోష పరచెను. అప్పుడు ప్రస్తావవశమున బ్రహ్మలోకము తనకు మిక్కిలి ఆనందము కల్గించినట్లు తెల్పెను. అనేకరీతుల తన కానందము కల్గించిన కారణమున రాముఁడు హనుమంతునకు బ్రహ్మలోకాధిపత్యము ననుగ్రహించెను. ప్రతి కల్పమున

ఒక్కొక్క అంశము చొప్పున బ్రహ్మరూపమందుచు భవిష్యత్కల్పముల ఆతడు బ్రహ్మయగును.

* అవతారములు *

ప్రసన్నాంజనేయ, వీరాంజనేయ, అభయాంజనేయ, పంచ ముఖాంజనేయా ద్యవతారములు అనేకములున్నవి. అందు ముఖ్యములైన తొమ్మిది ఆయాభక్తులచే ఆరాధింపబడినవి. వానిని నవావతారములందురు. 1. ప్రసన్నాంజనేయావతారము, 2. వీరాంజనేయావతారము 3. వింశతి భుజావతారము 4. పంచముఖాంజనేయావతారము, 5. అష్టాదశభుజావతారము 6. సువర్చలాంజనేయావతారము 7. చతుర్భుజావతారము 8. ద్వాత్రింశ ద్భుజావతారము 9. వానరరూపావతారము

* సిందూరము-తైలాభిషేకము *

ఒక మంగళవారదినమున ఆకలిగొన్న హనుమంతుడు సీతామతల్లి నేమయిన పెట్టుమని ప్రార్థించి నిరీక్షించుచుండెను. ఆమె స్నానము చేసివచ్చి "తిలకధారణ మొనర్చుకొని పాపట సిందూరము నుంచుకొనెను. హనుమంతుడా సిందూరమెందుకని ప్రశ్నింప నామె, దీనివలన నా స్వామికి ఆయుర్వృద్ధియగుననెను. సిందూర ధారణచే స్వామికి ఆయుర్వృద్ధియగునని విన్న హనుమంతుడు వెంటనే వెడలి యెడ

లంతా సింధూరమలదుకొని సభకువచ్చెను. అతనిని చూచి సభ్యులందరు విరుగబడి నవ్విరి. కారణమడిగిన రామునకు మీకత్యంతము ఆయుర్వృద్ధి కలగవలెనని యొడలంతటపూసు కొంటినసగా యథార్థ విషయమెఱిగి, హనుమంతుని సరళ భావమునకు ముగ్ధుడై "మంగళవారమునాడు నాకనన్య ప్రీతి పాత్రుడగు హనుమంతున కెవ్వరు తైలము, సిందూరము పూయుదురో వారికి నేను ప్రసన్నుడనై వారికోరికలు తీర్చెదను" అని ప్రకటించెను. కాన హనుమంతునకు సిందూ రము పూయుట విశేషము.

హనుమ దుపాసనా కల్పద్రుమంలో ఆపన్నివార ణార్థం హనుమంతునకు తైలాభిషేకము కర్తవ్యముగా చెప్ప బడినది. అందుకే తైలమిశ్రిత సింధూరలేపనము ముఖ్యముగా చెప్పబడినది.

* మంగళవార విశిష్టత *

పై గాథయంతయు మంగళవార విశిష్టతకు నిదర్శ నము. కావున మంగళవారమున హనుమంతున కభిషేక మొనర్చి సిందూర తైలలేపన మొనర్చవలెను. మంగళవార మున హనుమంతుని పూజించి అరటిపండు నైవేద్యము పెట్టు వారిని తానను గ్రహింతునని సీతాదేవి చెప్పెను. ప్రతి మంగళవారము సీతాదేవి హనుమంతుని పూజించుచు కష్టముల పోగొట్టుకొనెడిది.

* శనివార మాహాత్మ్యము *

హనుమంతుడు శనివారము నాడు పుట్టుట వలన ప్రతి శనివారము హనుమత్పర్వదినము. నాడు ఆతనిని విశేషముగ పూజించినను, ఏక భుక్త మాచరించినను అత డనుగ్రహించును. ప్రతి శనివారము రాజశ్రేష్ఠుడగు భరతుడు హనుమంతుని పూజించుచు ఎనలేని పరాక్రమ మందగలైను. శనివారమున భక్తితో హనుమత్సాలగ్రామమును ప్రత్యేకముగ పూజింతురు. హనుమంతున కిష్టమగు శనివారమున అట్లు పూజించుట వలన హనుమంతు డనుగ్రహించి కోరికల దీర్చునని పరాశరులవారు తెల్పిరి.

* శనిపీడా నివారకుడు *

గ్రహచారము బాగుండక బాధపడువా రెందరో యుందురు. అందునా ముఖ్యముగా శని పీడితు లెక్కువ. అతడే నిసర్గ పాపిగా చాల కాలము బాధించువాడు. హనుమదారాధకులకు శని బాధయుండదు. ఒకప్పుడు శని హనుమంతుని పట్టనెంచి అతని కోపమునకు గురియయ్యెను. అదే సమయమున సేతు ప్రదక్షిణము చేయనున్న హనుమంతుడు శనిని తోకతో చుట్టి వెనుక వ్రేలాడుచుండగా ఈడ్చుకొనుచు సేతు ప్రదక్షిణము జేయుటతో శనియొడలు హూనమై దేహమంతయు పుండ్లు పడగా హనుమంతుని శరణుజొచ్చెను. అంత హనుమంతుడు తన భక్తుల రాశులయందు ప్రవేశించి

నప్పుడు వారిని బాధింపవలదని శాసించి వదలెను. ఆ దేహ బాధను భరింపజాలక శని దేహమంతట తైలము నలదుకొన జొచ్చెను. అందుననే శని తైలాభిషేకము కోరుచుండును. కావున హనుమంతుని సేవించువారికి శనిపీడ యుండదు.

* కదళీవనార్చన *

శ్లో॥ కదళీ వన మధ్యస్థం-పూజయే ద్యః కపీశ్వరం
తస్య పుణ్యఫలం ప్రోక్తం-గుణితం కోటిసంఖ్యయా॥

హనుమత్పూజ అరటితోటలో చేసినచో అది కోటిరెట్ల ఫలితము నిచ్చును. అరటి పూలతోను అరటి అత్తముల తోను, అరటి పండ్లతోను అష్టోత్తరశత సహస్రనామ పూజలు చేయుట వానికి మిక్కిలి ఇష్టము. అరటిపండ్లు నివేదనచేయుట కూడా ప్రీతిపాత్రము. హనుమత్పూజకాని, యంత్రారాధనము కాని, హృదయముకాని, హనుమత్కవచము కాని, మంత్రముకాని కదళీవనమున జపించుట విశేష ఫలమిచ్చును. సర్వకార్యములు సిద్ధించును.

శ్లో॥ ఆవర్తయన్ త్రివారంతు కదళీవన మధ్యగః
అన్యత్ర శత సాహస్ర కోట్యావృత్తి ఫలం లభేత్॥

అరటితోటల మధ్య మూమ్మారు మంత్రము జపించిన అది ఇతరచోట్ల వందల,కోట్లసార్లు జపించినఫలితమునిచ్చును. (ఇంకను విశేషములు పూజా విధానమున తెలుపబడినవి.) కాన హనుమద్భక్తులు అరటి తోటను పెంచుకొని మధ్య

భాగమున హనుమంతునకు, తనకు చిన్నపీఠము లేర్పరచుకొని అర్చన చేయదగును.

* నాగవల్లీ దళార్చన *

హనుమంతునకు తములపాకులతో పూజ ఇష్టము. యథాశక్తిగా సహస్ర నామార్చన, అష్టోత్తరశతము చేయుటయేకాక ఐదుఆకులు సమర్పించినను సంతోషించును. యథావకాశముగా పూలవలె తములపాకులతో స్వామి నారాధించినగును.

* పంచ సంఖ్య *

హనుమంతునకైదు సంఖ్య ఇష్టము. కావున హనుమ త్ప్రీతి కొఱకై పత్ర, పుష్ప, ఫల, తాంబూలాదులను, అప్పములను పంచ సంఖ్యతో సమర్పింపనగును. ప్రదక్షిణ నమస్కారములు కూడ ఐదేసి చేయుట మంచిది. హనుమత్ప్రీతికై దానములు కూడ పంచ సంఖ్యలోనే చేయనగును.

* హనుమత్సాలగ్రామము *

హనుమత్సాలగ్రామ పూజ విశేషముగా అనుగ్రహకారి. సాలగ్రామము గుర్తించి దానిని పదిల పరచుకొని యారాధించు కొననగును. హనుమత్సాలగ్రామము శిరస్సు యొక్క కుడివైపు పెద్ద వర్తులాకారపు చక్రముతో కూడి యుండును. ఎడమ వైపున బాణపు దెబ్బతో చేయబడిన ఆవుగిట్ట వంటి లోతగుభాగము కల్గియుండును. సూక్ష్మపంజ

రముతో, మాలికాకారమున వాలముతోను కూడి అనేక శిఖరములు కల్గి సూక్ష్మమగు ధనూరేఖ కల్గియుండును. ముఖ భాగమున చక్రద్వయముకల్గి సూక్ష్మమగు తామరపుష్పముతో నున్న ఈ సాలగ్రామము మంత్ర స్వరూపమై జనులకు సర్వసౌభాగ్యములిచ్చు పురుషోత్తముడగు హనుమంతుని రూపము. సాలగ్రామములందిది హనుమంతము.

* శ్వేతార్కం-శతార్కం *

హనుమంతునకు తెల్లజిల్లేడు చాల ముఖ్యమైనది. వందేండ్లు బ్రతికిన తెల్ల జిల్లేడు మూలముపై హనుమంతుని ఆకార మేర్పడునని, దానినర్చించుట విశేషమని చెప్పుదురు. గాణపత్యమునకూడ ఇట్టివిధానముకలదు. అట్టి శ్వేతార్క శతార్క హనుమంతుని సంపాదించిన మహనీయులున్నారు. తెల్లజిల్లేడు వేరు చెక్కతో హనుమంతుని చేయించి పూజించుట విశేషము. అట్లుచేయించి కదళీవనమున ఆ ప్రతిమను పూజించిన సత్వరము హనుమంతు డనుగ్రహించును.

* పంచముఖ హనుమద్రూపము *

పంచముఖాంజనేయునకు పూర్వముఖము వానరము, దక్షిణము నారసింహము, పశ్చిమము గారుడ ముఖము, ఉత్తరమున వరాహముఖము, ఊర్ధ్వమున అశ్వముఖము.

* హనుమతేశ్వరుడు *

శివార్చనాతత్పరుడగు రావణుని సంహరించినదోషము పోగొట్టుకొనుటకై శ్రీరామచంద్రుడు సముద్రపుయొడ్డునవే శివలింగమును ప్రతిష్ఠింపనెంచి లింగమును తెచ్చుటకై హనుమంతుని కాశికి పంపెను. ముహూర్తము దాటకుండు టకై సీతాదేవిచే చేయబడిన సైకతలింగమును ప్రతిష్ఠించెను. ఇంతలో వచ్చిన హనుమంతుడు తనకుగలిన ఆశాభంగమునకు చింతించ, దాని నాతనిచే ప్రతిష్ఠింపజేసెను. రామునిచే ప్రతిష్ఠింపబడిన లింగమే రామేశ్వరము, అదియే రామేశ్వర క్షేత్రము. హనుమంతుడు కాశినుండి తెచ్చిన లింగమునే హనుమతేశ్వరుడందురు; హనుమతేశ్వర దర్శనము చేయకున్న రామేశ్వర యాత్ర పూర్తికాదని హనుమతేశ్వర దర్శన మావశ్యమని రాముడనుగ్రహించెను. హనుమతేశ్వరుని సహజముగా విశ్వనాథుడని అచ్చట చెప్పుదురు.

* హనుమత్కుండము *

రామేశ్వరమునందే రామేశ్వరాలయమునకు సుమారు మూడు ఫర్లాంగుల దూరమున హనుమత్కుండము కలదు. స్కాంద పురాణమున దీని వైభవము చాలా గొప్పగా చెప్పబడినది. అదియే హనుమన్నిత్య నివాస మగు గంధ మాదన పర్వత ప్రదేశము. హనుమత్కుండము అపుత్రకు పుత్రప్రదమని ధర్మ సఖోపాఖ్యానము చాటుచున్నది.

అపుత్రులకు పుత్రప్రదమని పుత్రవంతులకు సంపత్ప్రదమని సర్వులకు సర్వాభీష్టదాయకమని చెప్పబడుచున్నది. హనుమంతుడు తన పేర నిర్మించిన హనుమత్కుండమున స్నానమాడి పునీతులగుట హనుమద్భక్తులకర్తవ్యం. కొద్దిదూరముండుటవలన పండాలు యాత్రికులకు హనుమత్కుండ దర్శన భాగ్యము కల్గింపరు. కాన ప్రయత్నపూర్వకముగ అడిగి తెలిసికొని రామేశ్వరయాత్రికులు హనుమత్కుండాన స్నానమాడదగును.

ఆ ప్రదేశమున రహదారికి ఒక వైపున ఇసుక చాల తెల్లగాను, వేఱొక వైపున మిక్కిలి ఎఱ్ఱగాను ఉండుట గమనింపవచ్చును. ఆ ఎఱ్ఱని భూభాగమును హనుమంతుడు సైకతలింగమును పెకలింపజూచినప్పుడు రక్తసిక్తమైనదానినిగా చెప్పుదురు.

హనుమత్ప్రదక్షిణములు

భూత, ప్రేతపిశాచాది బాధలు తొలగుటకు రోగములు, ఎట్టికష్టములైన తొలగుటకు, అభీష్ట సిద్ధికి ఆంజనేయ ప్రదక్షిణములు సుప్రసిద్ధములు. అనేకులు ఆ ప్రదక్షిణముల వలన కృతకృత్యులగుచున్నారు. ప్రదక్షిణములకు నియమములు ముఖ్యములు. దేవాలయమునందుకాని, లేదా హనుమంతుని యంత్రమును వేయించుకొని దానిచుట్టు ఇంటి వద్దనైన ప్రదక్షిణము చేయవచ్చును, గణనమునకై పసుపుకొమ్ములు వాడుట శ్రేయము. మిరియములు ఉగ్రవిషయములు కాన పసుపుకొమ్ములే వాడుటమంచిది, పుష్పాదికమును; వక్కలను గణనకు తీసికొని గణనచేయవచ్చును.

"శ్రీహనుమన్ జయహనుమన్ జయజయ హనుమన్"

శ్లో॥ ఆంజనేయం మహావీరం బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మకం
తరుణార్కప్రభం శాంతం రామదూతం-నమామ్యహమ్॥

శ్లో॥ మర్కటేశ మహోత్సాహ సర్వశోక వినాశన
శత్రూన్సంహర మాంరక్ష శ్రియందాపయ-మే ప్రభో!"

అని పఠించుచు ప్రదక్షిణములు చేయవలెను. భక్తి శ్రద్ధలతో చేతులుజోడించుకొని గణనమునకుపకరించు పుష్పాదికము చేతియందుంచుకొని నమ్రులై పరుగులిడక ప్రదక్షిణలు చేయవలెను. మధ్యలో మాటాడరాదు, స్నానాదికము నిర్వహించి శుచులై చేయవలెను, నూట ఎనిమిది కాని, శక్తిలేనివా రందు సగముకాని, ఇంకను శక్తిహీను లందు సగమైన చేయవచ్చును, అట్లు శక్తిననుసరించి నలుబది ఐదు దినములు కాని, ఇరువదియొక్క దినములుకాని, అభీష్టము ప్రబలమగుచో బహు దినములు, బహు నియమములు తప్పక పాటింపనగును. అభీష్ట మల్పమగుచో కొద్దికాలము చేయవచ్చును. అభీష్టము కలవారు స్వయముగా ప్రదక్షిణములు చేయనగును. వారశక్తులైనచో తమ కొఱకై అన్యుల చేతనయినా చేయించవచ్చును. ప్రదక్షిణము చేయుట ఇంటియందైనచో దీపారాధన చేసికొని చేయుదురు, దేవాలయమందయిన దీపారాధనచేసికొని లేదా దేవునికడయున్న

దీపారాధనయందు తైలమువేసి నమస్కరించుకొని ఆరంభింప వలెను. నిత్యము శిరస్నానము కర్తవ్యము. ప్రదక్షిణములు పూర్తియైన పిదప "మయాకృతై రేభిః ప్రదక్షిణైః శ్రీ సువర్చలా సమేత హనుమాన్ సుప్రీత స్సుప్రసన్నో వరదో భూత్వా మమాభీష్ట సిద్ధిం దదాతు" అని జలమును విడువవలెను.

దేవాలయమునందు చేయనివారు స్వామి యంత్రమును అశ్వత్థ మూలమునకాని, కదళీ మూలమునకాని, మారేడు, ఉసిరి లేదా తులసి చెట్టు మొదటనయినా కాని, లేక తమ యింట పరిశుద్ధ ప్రదేశమున కాని యుంచి మునుంచి ప్రదక్షిణములు చేయనగును.

ప్రదక్షిణములు చేయుకాలమున బ్రహ్మచర్యము, అధశ్శయ్య, నిత్యము దేవపూజ, మానవ్రతం ఏకభుక్త నియమము కోపమువీడుట, దైవము యెడ అచంచల భక్తి మున్నగునవి ముఖ్యనియమములు. ఇంద్రియ వికారముల కవకాశమీయక మృదువైనవి, కొద్దిమాత్రము వేడికలవి, బాగ వండినవి యగు సాత్విక పదార్థములను లఘువుగ భుజింపనగును. భక్తిలోపము తగదు. శక్తి వంచన కూడదు, అశక్తులు యథాశక్తి నియమములు పాటించి స్వామి యను గ్రహమునకు పాత్రులు గావచ్చును.

దక్షిణాభిముఖుడైన హనుమంతుడు శక్తివంతుడుగా

పెద్దలు చెప్పుదురు. అట్టి స్వామి నారాధించి నిర్వహించుట వలన సద్యః ఫల మీయవచ్చు.

* సుందర కాండ *

శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గతమైన సుందరకాండ భక్తులపాలిటి కల్పవృక్షమన్న అతిశయోక్తి కాదు, అనాదిగా నెట్టి యభీష్టముతో నయిన సుందరకాండ పారాయణ మొనర్చి గోర్కెలను నెరవేర్చుకొనుచున్నారు. పారాయణమునందనేక విధానములు కలవు. గ్రంథ విస్తరణ భీతిచే వాటినన్నిటి నిచ్చట నిచ్చుటలేదు. కార్యసిద్ధి దుష్టగ్రహ, పిశాచిక బాధా నివారణ, బంధవిముక్తి, దుస్స్వప్ననాశ, శోకనాశ రాజ్య లాభ, తాపత్రయ నివారణ, సంపత్సుఖాదుల నెన్నిటినో అనంతములగు ఫలితములను భక్తులు సుందరకాండ పారాయణ వలన పొందుచున్నారు. పారాయణము స్వయముగా చేసికొన వచ్చును లేదా వేరొకరిచే చేయించవచ్చును. సుందరకాండ మొత్తమేకాక ప్రతిసర్గ ప్రతిశ్లోకము కూడ ప్రత్యేక శక్తి కల్గి అనుగ్రహకారులై యున్నవి. సుందరకాండయొక్క సర్వఫలితముల దెల్పుట అసాధ్యము కాన మానవు లనుభ వించు దుఃఖములకు తరుణోపాయముగా కొన్నిదోష శాంతులు మాత్రము తెలుపబడుచున్నవి.

* గ్రహదోష శాంతులు *

శనిగ్రహము మహాదశయందుకాని, అంతర్దశయందు

కాని, గోచారమునగాని కష్టకారకుడై యున్నచో హను మంతుడు బ్రహ్మాస్త్రమునుండి విముక్తుడైన గాథకల సుందర కాండ 48వ సర్గ పఠింపవలెను.

48వ సర్గ పారాయణ మొనర్చుచో ప్రతి శనివారము హనుమంతునకు రుద్రసూక్తముతో తైలాభిషేక మొనర్ప వలెను. నల్ల వంకాయలు దానమీయవలెను. ఈ రీతిగ దోషమున్నంతకాలము కాని, అశక్తులు కనీస మైదు శని వారములైన తైలాభిషేకదానము లొనర్చవలెను. ప్రతి శనివారము ఆవునేయి (దొరకనిచో మామూలునేయి) నువ్వులనూనె, ఆముదము ఈ మూటిని మిశ్రమము చేసి రాగిపాత్రలో దీపారాధన చేయవలెను. ఇట్లు చేసిన హను మంతు డనుగ్రహించి శని దోషము పోగొట్టి శుభము లొసంగును.

శని మహర్దశలో రాహ్వంతర్దశ చెడుగనున్న హను మంతుడు అక్షయకుమారుని సంహరించిన సుందరకాండ 47వ సర్గ పారాయణ చేయవలెను.

శనిమహర్దశలో శుక్రాంతరము చెడుగానున్న సీతా దేవి హనుమంతునకు చూడామణి నిచ్చిన సుందరకాండ 38వ సర్గ పఠించవలెను.

* చంద్రదశా దోషమునకు *

చంద్రదశా దోషమునకు శుక్లపక్ష ప్రదోషమున

చంద్రుని పూజించుచు రాత్రియందు సుందరకాండ 5వ సర్గను పారాయణ మొనర్చవలెను.

* కుజమహర్దశలో గుర్వంతర దోషమునకు *

కుజమహర్దశయందు గుర్వంతర్దశ దోషమై యున్న హనుమంతుడు రావణున కుపదేశ మొనర్చిన సుందరకాండ 57వ సర్గను పారాయణ మొనర్చవలెను.

* కుజదశయందు శుక్రాంతర దోషమునకు *

కుజమహర్దశయందు శుక్రాంతర్దశదోషముగానున్న సీతాదేవి మనుమంతునికొరకు అగ్నిదేవుని ప్రార్థించిన సుందరకాండ 53వ సర్గ పారాయణ చేయవలెను.

* రాహుదశలో శుక్రాంతరదోషమునకు *

రాహుమహర్దశయందు శుక్రాంతర్దశ దుష్టమైయున్న హనుమంతుడు శ్రీరామునకు చూడామణి నొసంగిన సుందరకాండ 65వ సర్గ పారాయణ మొనర్చవలెను.

* గురుదశా దోషమునకు *

గురుమహర్దశ దోషగ్రస్తమైయున్నచో హనుమంతుడు సముద్రమును దాటిన సుందరకాండ 1వ సర్గ పఠించి పారాయణ అనంతరము పంచదారతో కూడిన పేలాలను నివేదించవలెను.

* గురుదశలో కేత్వంతర దోషమునకు *

గురుమహర్దశయందు కేత్వంతర్దశ చెడుగానున్న హనుమదాదులు మధువనమును ధ్వంసముగావించిన కథ కల సుందరకాండ 61, 62 సర్గలు పారాయణ చేయవలెను.

* బుధ దశా దోషమునకు *

బుధ దశ పీడగానున్న సీతాదేవి యెదుట శ్రీరాముని హనుమంతుడు వర్ణించిన 35వ సర్గను పఠించి పిదప రాముని పూజించి రామునకు పులగము నివేదించవలెను.

బుధ దశయందు కుజాంతర్దశ నష్టదాయకమైయున్న సీతాదేవికి శుభశకునములు కల్గిన సర్గ నారు మారులు పఠింపవలెను.

బుధ మహర్దశయందు కేత్వంతర్దశ చెడుగనున్న హనుమంతుడు అశోకవనమున సీతాదేవిని వెదకిన 15వ సర్గను పఠింపవలెను.

* శని దశలో బుధాంతర దోషమునకు *

శనిమహర్దలో బుధాంతరము చెడుగానున్న హనుమంతుడు లంకాదహన మొనర్చిన 54వ సర్గ పారాయణము చేయవలెను.

* శుక్రదశా దోషమునకు *

శుక్రదశ చెడుగానున్న హనుమంతుడు సీతాదేవికి

రామముద్రికనిచ్చిన కథ కల 38వ సర్గ పఠించి సీతాదేవిని పూజింపవలెను.

* కేతుదశయందు శుక్రాంతర దోషమునకు *

కేతుమహార్దశయందు శుక్రాంతరము దోషముగా నున్న హనుమంతుడు సీతను చూచిన గాథను రామునకు చెప్పిన కథగల సుందరకాండ 65వ సర్గ పఠింపవలెను.

* ఉన్మాదమునకు శాంతి *

ఉదయకాలమున మినుమపప్పును బాగుగా విసిరి నూకచేసి అన్నముగావండి శ్రీ స్వామివారికి నివేదనచేసి హనుమత్ప్రసాదకరమగు సుందరకాండ 13వ సర్గను పారాయణ చేయవలెను. దానిచే మనస్థిమితము లేకపోవుట, దిగులు, పిచ్చి, మున్నగు మానసిక వ్యాధులు తొలగును.

* దారిద్ర్య దోష శాంతి *

దారిద్ర్య విమోచనమునకై హనుమంతుడు సీతను చూచిన సుందరకాండ 15వ సర్గ పారాయణ చేయవలెను.

తప్పిపోయినవారు చేరుటకు

తప్పిపోయినవారు, విరోధమందినవారు మరల కలియుటకు హనుమంతుడు రామముద్రికను సీతాదేవికిచ్చిన 36వ సర్గను త్రికాలములందు పఠించి పఠనమునకు ముందు, తరువాత కూడ పనస, లేదా మామిడి, ఫలములను లేదా సమకూడిన ఫలములను నివేదించవలెను.

* దుస్స్వప్న శాంతి *

దుస్స్వప్న దోషశాంత్యర్థము త్రిజటా స్వప్న వృత్తాంతము కల సుందరకాండ 27వ సర్గ పఠించి శర్కరను నివేదించవలెను.

* రోగనాశకుడు హనుమంతుడు *

చిరంజీవియైన హనుమంతుని స్మరణే అకాలమృత్యువు నుండి కాపాడుతుంది. సంజీవినీపర్వతాన్ని తెచ్చిన హనుమంతుడు అనుగ్రహించిన రోగబాధే ఉండదు. రోగబాధ నుండి రక్షింపబడుటకై

శ్లో॥ హనూమానంజనీసూనో వాయుపుత్రో మహాబలః
అకస్మాదాగతోత్పాతం నాశయాశు నమోఽస్తుతే॥

అను శ్లోకమునుగాని,

"నాసై రోగహరై సబపీరా జపత నిరంతర హనుమతవీరా"

అను వాక్యములనుగాని పలుమార్లు జపించి రోగముల నుండి విముక్తులగువారనేకులు కలరు.

* హనుమంతుడు వేదవాచ్యుడు *

వేదవాచ్యులైన దైవములనే ప్రామాణికములుగా అంగీకరించు పద్ధతులున్నవి. ఏలనన అనాది వాక్యమగు శ్రుతిని మించిన ప్రమాణము వేరు లేదు. అట్టి వేదమున కూడ హనుమంతుని గూర్చి పలురీతుల కలదు. ఋక్సం

హితలో హనుమత్పరములై తెలియు బుక్కు లనేకము లున్నవి. వేదాంతములగు ఉపనిషత్తు లనేకములందు హనుమద్విషయము కలదు. అథర్వణ వేదీయమైన హనుమత్తాపనీయోపనిషత్ పూర్తిగా హనుమత్పరమైయున్నది.

ఇంకను రామరహస్యోపనిషత్తు రామపూర్వోత్తర తాపిన్యుపనిషత్తు, యజుర్వేదీయమైన ముక్తికోపనిషత్తు వంటి వానియందు హనుమత్ప్రమేయ ముండుటవలన హనుమంతుడు వేదవాచ్యుడగుట స్పష్టము.

* విదేశాలలో కూడ హనుమంతుడు *

అనాదిగా అనేక దేశములలో హనుమద్ధ్వజాలు, హనుమన్మందిరాలు, హనుమాన్ చాలీసావంటి పఠనాలు జరుగుచునేయున్నవి. మారిషస్‌లోని గ్రామములలో, పట్టణములలో కూడా అనేక నిలయములపై కాషాయవర్ణముగల హనుమత్పతాకలు దర్శనమిచ్చును. హనుమంతుని బలిష్టమైన ఆకారముల విగ్రహములు, చిత్రములు అనేక మందిరములలో కానవచ్చును. థాయ్‌లండ్, బర్మా, కంబోడియా లాఓస్, మలేసియాలలోకూడ అనేక తావులందు హనుమంతుడు దర్శనమిచ్చును. రామాయణ గాథలు విన్పడును. కారణాంతరముల వలన గాథలలో తేడాలు మాత్రము కానవగును. థాయ్‌లండ్, కంబోడియా, లాఓస్, ఇండో

నేసియాలలో శ్రీరామలీల నృత్యనాటికలు ప్రదర్శింపబడు చున్నవి. అందు హనుమంతుడు వానర రూపమున రాముని సైనికునిగ, తేజస్విగ, ఓజస్విగా కానవచ్చును. కంబోడియాలో అంగకోర, ఇండోనేషియాలో ప్రాంబానన్, థాయ్‌లాండ్ బౌద్ధ మందిరాల గోడలపై హనుమంతుని స్వరూపములు కానవచ్చును. ప్రవాస భారతీయులు కూడా తమ మందిరము లందు హనుమంతుని ప్రతిష్ఠించుకొనుచున్నారు. అమెరికా, ఇంగ్లండు వంటి దేశములందును భారతీయుల రాకపోకల వలన ధార్మిక సంస్థల వలన అనేక తావులందు హనుమ ద్విగ్రహములు నెలయుచు హనుమదారాధనలు జరుగు చున్నవి.



శ్రీ పరాశర సంహితా

శ్రీరాముని చరిత్రకు రామాయణమెట్లో, శ్రీకృష్ణ చరిత్రకు భాగవతమెట్లో, శ్రీ హనుమచ్చరిత్రకు పరాశర సంహిత అట్లు శరణ్యమైనది. కావున ప్రతి భక్తుఁడు తప్పక చదివి అందలి హనుమద్విషయములన్నిటిని తెలిసికొననగును. అది హనుమద్విషయ సర్వస్వము. శ్రీమద్రామాయణము నందున్నదే హనుమంతుని గాథ యనుకొందుము. కాని అంతకు మించిన విశేషగాథ పరాశరసంహితయందే కాన నగును. అంతేకాక హనుమత్సంబంధమైన మంత్ర భాగము, తంత్రభాగము, వివిధ స్తోత్రములు, జల స్తంభన, అగ్ని స్తంభన, వాయు స్తంభనాది విద్యలు ఒకటననేల? సర్వ విషయములు అందుకలవు. శ్రీ హనుమన్నివాసమితి, సత్యనారాయణపురం, విజయవాడ వారిప్పటికి ఆగ్రంథమును 13భాగములుగాముద్రించిరి. ఇంకను రెండు రెట్లకుపైగా ఆ గ్రంథము కలదని తెలియుచున్నది. ఇంతకాలముగా వ్రాతప్రతులలో మగ్గుచున్న ఆ విషయమును శోధించిసామాన్యుల కర్థమగునట్లు తెనుఁగుభావముతో అందిం చుటజరుగుచున్నది. హనుమంతునకుసంబంధించిన ప్రతిప్రశ్నకు ఆ గ్రంథమే ఏకైక సమాధానము కాగలదు. కొనలేనివారు కొనిన వారికడ తీసికొనియైన తప్పక చదివి హనుమంతుని సంపూర్ణ చరిత్రను, అనేక విశేషములను తెలిసికొనుట ఎంతయు నావశ్యము.

– ఓ మ్ –



శ్రీ ఆంజనేయ రక్ష - అఖిలజగద్రక్ష

2. ధ్యాన విభాగము

* శ్రీ ఆంజనేయ సుప్రభాతము *

అమల కనకవర్ణం ప్రజ్వల త్పావకాక్షం
సరసిజనిభవక్త్రం సర్వదా సుప్రసన్నం
పటుతర ఘనగాత్రం కుండలాలంకృతాంగం
రణజయకరవాలం రామదూతం నమామి ॥

అంజనా సుప్రజా వీర పూర్వా సంధ్యా ప్రవర్తతే
ఉత్తిష్ఠ హరిశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికం
ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠ హనుమన్ ఉత్తిష్ఠ విజయ ధ్వజ
ఉత్తిష్ఠ రవిజాకాంత త్రైలోక్యం మంగళం కురు ॥

శ్రీరామచంద్ర చరణాంబుజ మత్తభృంగ
శ్రీరామ మంత్రజప శీల భవాబ్ధిపోత
శ్రీజానకీ హృదయ తాప నివార మూర్తే
శ్రీవీర ధీర హనుమన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీరామదివ్య చరితామృత స్వాదలోల
శ్రీరామకింకర గుణాకర దీనబంధో
శ్రీరామభక్త జగదేక మహోగ్రశౌర్య
శ్రీవీర ధీర హనుమన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

సుగ్రీవ మిత్ర కపిశేఖర పుణ్యమూర్తే
సుగ్రీవ రాఘవ సమాగమ దివ్యకీర్తే
సుగ్రీవ మంత్రివర శూరకులాగ్రగణ్య
శ్రీవీర ధీర హనుమన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

భక్తార్తి భంజన దయాకర యోగివంద్య
శ్రీ కేసరీ ప్రియతనూజ సువర్ణదేహ
శ్రీ భాస్కరాత్మజ మనోంబుజ చంచరీక
శ్రీవీర ధీర హనుమన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీ మారుత ప్రియతనూజ మహాబలాఢ్య
మైనాక వందిత పదాంబుజ దండితారిన్
శ్రీ ఉష్ట్రవాహన సులక్షణ లక్షితాంగ
శ్రీవీర ధీర హనుమన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

పంచాననస్య భవభీతిరహస్య రామ
పాదాబ్జ సేవనపరస్య పరాత్పరస్య
శ్రీ అంజనా ప్రియసుతస్య సువిగ్రహస్య
శ్రీవీర ధీర హనుమన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

గంధర్వ యక్ష భుజగాధిప కిన్నరాశ్చ
ఆదిత్య విశ్వ వసురుద్ర సువర్ష సంఘాః
సంకీర్తయంతి తవ దివ్య సునామపంక్తిం
శ్రీవీర ధీర హనుమన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీ గౌతమీ చ్యవన తుంబుర నారదాత్రి
మైత్రేయ వ్యాస జనకాది మహర్షి సంఘాః
గాయంతి హర్ష భరితా _స్తవ దివ్యకీర్తిం
శ్రీవీర ధీర హనుమన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

భృంగావళీ చ మకరందరసం పిబేద్వై
కూజం త్యాత్యర్థమధురం చరణాయుధాశ్చ
దేవాలయే ఘన గభీర సుశంఖఘోషాః
నిర్యాంతి వీరహనుమన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

పంపాసరోవర సుపుణ్య పవిత్ర తీర్థ
మాదాయ హేమకలశైశ్చ మహర్షి సంఘాః
తిష్ఠంతి త్వచ్చరణపంకజ సేవనార్థం
శ్రీవీర ధీర హనుమన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

శ్రీసూర్యపుత్రి ప్రియనాథ మనోజ్ఞమూర్తే
వాతాత్మజా కపివీర సుపింగళాక్ష
సంజీవరాయ రఘువీర సుభక్తవర్య
శ్రీవీర ధీర హనుమన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

మంగళాష్టకమ్

శ్లో॥ వైశాఖేమాసి కృష్ణాయాం దశమ్యాం మందవాసరే
పూర్వాభాద్రా ప్రభూతాయ మంగళం శ్రీహనూమతే॥

కరుణారసపూర్ణాయ ఫలాపూప ప్రియాయ చ ।
మాణిక్యహారకంఠాయ మంగళం శ్రీ హనూమతే ॥
సువర్చలాకళత్రాయ చతుర్భుజధరాయ చ ।
ఉష్ట్రారూఢాయ వీరాయ మంగళం శ్రీ హనూమతే ॥
దివ్యమంగళ దేహాయ పీతాంబరధరాయ చ ।
తప్తకాంచనవర్ణాయ మంగళం శ్రీ హనూమతే ॥
భక్త రక్షణ శీలాయ జానకీ శోకహారిణే ।
జ్వల త్పావక నేత్రాయ మంగళం శ్రీ హనూమతే॥
పంపాతీరవిహారాయ సౌమిత్రి ప్రాణదాయినే
సృష్టికారణభూతాయ మంగళం శ్రీ హనూమతే ॥
రంభావన విహారాయ గంధమాదనవాసినే ।
సర్వలోకైకనాథాయ మంగళం శ్రీహనూమతే ॥
పంచాననాయ భీమాయ కాలనేమి హరాయ చ ।
కౌండిన్యగోత్ర జాతాయ మంగళం శ్రీ హనూమతే ।

ధన్యోఽహంకృతకృత్యోఽహం
పుణ్యోఽహం వాయునందన
అద్య మే సఫలం జన్మ
భవ త్పాదాబ్జవందనాత్ ॥



* హనుమత్స్మరణ *

సర్వదేవాత్మకుడగు హ ను మ ం తు ని ఆరాధనకై ముందుముం దనేకవిధములు చెప్పబడినవి. భక్తసులభుడగు హనుమంతుని ఆయా కష్టసుఖములం దొక్కమారు స్మరించుటకై ఈ ప్రార్థనాశ్లోకము లీయబడినవి. శ్రద్ధతో వీనిని పలుమార్లు ధ్యానించి మంత్రము ననుష్ఠించి అంతట ఫలితమునుకూడ పొందవచ్చును.

* సర్వకార్యసాధక ధ్యానము *

శ్లో॥ అసాధ్యసాధక స్వామిన్ - అసాధ్యం తవ కిం వద
రామదూత! కృపాసింధో!- మత్కార్యం సాధయప్రభో!

* సర్వానుగ్రహధ్యానము *

శ్లో॥ బుద్ధిర్బలం యశో ధైర్యం
నిర్భయత్వ మరోగతా
అజాడ్యం వాక్పటుత్వంచ
హనుమత్స్మరణాద్భవేత్ ॥

శ్లో॥ ఆయుః ప్రజ్ఞా యశో లక్ష్మీః
శ్రిద్ధా పుత్రాః సుశీలతా
ఆరోగ్యం దేహి సౌఖ్యం చ
కపినాథ నమోస్తు తే ॥

* శత్రుంజయ ధ్యానము *

శ్లో॥ మార్కటేశ ! మహోత్సాహా !
సర్వశత్రు నివారక !
శత్రూన్ సంహార మాం రక్ష
శ్రియం దాపయ హే ప్రభో!

* పంచముఖ ధ్యానము *

శ్లో॥ పంచాస్య మచ్యుత మనేక విచిత్ర వీర్యం
శ్రీ శంఖ చక్ర విధృతం కపిరాజవర్యం
పీతాంబరాది ముకుటై రుపశోభితాంగం
పింగాక్ష మాద్య మనిశం మనసాస్మరామి ॥

శ్లో॥ వందే వానర నారసింహ ఖగరాట్
క్రోడాశ్వవక్త్రాంచితం
నానాలంకరణం త్రిపంచనయనం
దేదీప్యమానం రుచా
హస్తాబ్జై రసి ఖేట పుస్తక సుధా
కుంభం కుశాద్రీ హలం
ఖట్వాంగం ఫణి భూరుహం దశభుజం
సర్వారి గర్వాపహమ్

* సువర్చలా హనుమ ధ్యానము *

శ్లో॥ సువర్చలాధ్యాషిత వామ భాగం
వామేతరస్థం కపిబృంద సేవితం

స్వపాదమూలం భజతాం నరాణాం
అభీష్టదం శ్రీ హనుమంత మీడే

* అనన్యకైంకర్య ధ్యానము *

శ్లో॥ ఏకో దేవ స్సర్వద శ్రీ హనూమన్
ఏకో మంత్ర శ్శ్రీహనూమ త్ప్రకాశః
ఏకా మూర్తిః శ్రీ హనూమ త్స్వరూపా
చైకం కర్మ శ్రీ హనూమత్సపర్యా

* కో విచారః? కుతో భయం? *

శ్లో॥ హనుమాన్ కల్పవృకో మే-హనుమాన్ మమకామధుక్
చింతామణి స్తు హనుమాన్-కో విచారః? కుతో భయం?

* చతుర్భుజ హనుమద్ధ్యానము *

శ్లో॥ ఏకేనాఽభయదం పరేణ వరదం భోజ్యం పరంచాఽపరే
అన్యేనాపి సువర్చలా కుచయుగం హస్తేన సంబిభ్రతః
కారుణ్యామృతపూర్ణలోచనయుగం పీతాంబరాలంకృతం
రమ్యం వాయుసుతం చతుర్భుజయుతంధ్యాయే
హనూమత్ప్రభుమ్॥

* వింశతిభుజ హనుమద్ధ్యానము *

శ్లో॥ ఖడ్గం, ఖేటక, భిండి పాల, పరుశుం
పాశ, త్రిశూల, ద్రుమాన్
చక్రం, శంఖ, గదా, ఫలాం కుశ, సుధా
కుంభాన్, హలం, పరగతం

టంకం, పుస్తుక, కార్ముకా హి డమరూ
నేతాని దివ్యాయుధా
న్యేవం వింశతి బాహుభిశ్చ దధతం
ధ్యాయే హనూమ త్ప్రభుమ్॥

* పంచముఖాంజనేయధ్యానము *

శ్లో॥ ఆంజనేయ మతిపాటలాననం
కాంచనాద్రి కమనీయ విగ్రహం
పారిజాత తరుమూల వాసినం
భావయామి పవమాన నందనమ్॥

* వీరాంజనేయ ధ్యానము *

శ్లో॥ మనోజవం మారుతతుల్యవేగం
జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠం
వాతాత్మజం వానరయూథ ముఖ్యం
శ్రీరామదూతం శిరసానమామి

శ్లో॥ ఉష్ట్రారూఢ! సువర్చలా సహచర
స్సుగ్రీవ మిత్రాంజనా
సూనో! వాయుకుమార! కేసరి తనూ
జాక్షాది దైత్యాంతక !
సీతాశోకహరాగ్ని నందన! సుమి
త్రా సంభవ ప్రాణద !
శ్రీభీమాగ్రజ! శంభుపుత్ర! హనుమ
న్పంచాస్య తుభ్యం నమః।

* ఆపన్నివారక ధ్యానము *

శ్లో॥ ఉల్లంఘ్య సింధో స్సలిలం సలీలం
యశ్శోకవహ్నిం జనకాత్మజాయాః
ఆదాయ తేనైవ దదాహ లంకాం
నమామి తం ప్రాంజలి రాంజనేయమ్॥

* సర్వాంగరక్షక ధ్యానము *

శ్లో॥ ఆపాదమస్తకం పాతు రామదూతో మహాబలః
పూర్వే వానర వక్త్రో మా మాగ్నేయ్యాంక్షత్రియాంతకృత్
దక్షిణే నారసింహ స్తు నైరృత్యాం గణనాయకః
వారుణ్యాందిశిమా మవ్యా త్ఖగవక్త్రో హరీశ్వరః
వాయవ్యాం భైరవముఖః కౌబేర్యాం పాతుమాం సదా
క్రోడాస్యఃపాతుమాం నిత్య మీశాన్యాం రుద్రరూపధృత్
ఊర్ధ్వం హయాననః పాతు-
అధః శేషముఖ స్తథా
రామాస్యః పాతు సర్వత్ర
సౌమ్యరూపీ మహాభుజః॥

* రోగహరాంజనేయధ్యానము *

శ్లో॥ సంజీవపర్వతోద్ధార!-మనోదుఃఖం నివారయ
ప్రసీద సుమహాబాహో-త్రాయస్వ హరిసత్తమ॥

* యోగాంజనేయ ధ్యానము *

శ్లో॥ వామేజానుని వామబాహు మపరంజ్ఞానాఖ్య ముద్రాన్వితం
హృద్దేశే కలయన్నితో మునిగణై రధ్యాత్మతత్వేక్షణం
ఆసీనః కదళీవనే మణిమయే బాలార్క కోటిప్రభః
ధ్యాయన్బ్రహ్మ పరం కరోతు మనసా శుద్ధిం హనూమాన్మమ

* సంతానహనుమద్ధ్యానము *

శ్లో॥ అంజనాసుత! దేవేశ! కేసరిప్రియనందన!
దేహి మే తనయం శీఘ్రం-సర్వభాగ్య నిధిం ప్రభో!

శ్లో॥ ప్రాలేయ ద్యుతి బింబకోటిరుచిర ప్రస్పర్థి దేహప్రభం
భాస్వద్రత్నకిరీట మండలమణి వ్యాకీర్ణ గండస్థలం
వామే వ్యాధిభి రౌషధం నిగళభిన్నం తత్కరే దక్షిణే
బిభ్రాణం హనుమంతముజ్జ్వల తటత్కోటిప్రభం సంశ్రయే

* నవావతారధ్యానము *

శ్లో॥ ఆద్యః ప్రసన్న హనుమాన్-ద్వితీయో వీరమారుతిః
తృతీయో వింశతిభుజః చతుర్థః పంచవక్త్రికః
పంచమోఽష్టాదశభుజః-శరణ్యస్సర్వదేహినాం
సువర్చలాపతి ష్షష్ఠః-సప్తమస్తు చతుర్భుజః

అష్టమః కథితః శ్రీమాన్-ద్వాత్రింశద్భుజమండలః
నవమో వానరాకారః-ఇత్యేవం నవరూపధృత్
హనుమాన్ పాతు మాం నిత్యం-సర్వసంపత్ప్రదాయకః॥

* త్రికాలధ్యానము *

ప్రాతః స్మరణ :

ప్రాతఃస్మరామి **హనుమంత** మనంతవీర్యం
శ్రీరామచంద్ర చరణాంబుజ చంచరీకం
లంకాపురీదహన నందిత దేవబృందం
సర్వార్థ సిద్ధి సదనం ప్రథితప్రభావమ్॥

మాధ్యాహ్నికస్మరణ :

మాధ్యం నమామి వృజినార్ణవ తారణై కా-
ధారం శరణ్య ముదితానుపమ ప్రభావం
సీతాఽఽధిసింధు పరిశోషణ కర్మదక్షం
వందారుకల్పతరు మవ్యయ మాంజనేయం॥

సాయంస్మరణము :

సాయం భజామి శరణోపశృ తాఖిలార్తి-
పుంజప్రణాశన విధా ప్రదితప్రతాపం
అక్షాంతకం సకలరాక్షసవంశ ధూమ-
కేతుం ప్రమోదిత విదేహసుతం దయాలుమ్॥

* హనుమత్ప్రదక్షిణ ధ్యానము *

"శ్రీ హనుమన్ జయహనుమన్ జయ జయ హనుమన్"

శ్లో॥ ఆంజనేయం మహావీరం-బ్రహ్మవిష్ణు శివాత్మకం
తరుణార్క ప్రభం శాంతం-రామదూతం నమామ్యహమ్

శ్లో॥ మర్కటేశ మహోత్సాహ-సర్వశోక వినాశన
శత్రూన్సంహర మాంరక్ష-శ్రియం దాపయ మే ప్రభో!

* నమస్కార ధ్యానము *

శ్లో॥ నమస్తే స్తు మహావీర నమస్తే వాయునందన,
విలోక్య కృపయా నిత్యం త్రాహి మాం భక్త వత్సల!

* స్వప్నాంజనేయ ధ్యానము *

శ్లో॥ సమాగతానాగత వర్తమాన
వృత్తాంత విజ్ఞానభరా త్రిలోక్యాః
దూరశ్రుతిం దూర గతి స్సదృష్టిం
స్వప్నే హనూమాన్ మమ దేహి నిత్యమ్ ॥

* ప్రయాణాది సర్వకాల ధ్యానము *

శ్లో॥ హనుమా నంజనాసూనుః-వాయుపుత్రో మహాబలః
రామేష్టః ఫల్గుణసఖా-పింగాక్షో ఽమితవిక్రమః॥

శ్లో॥ ఉదధిక్రమణశ్చైవ-సీతాశోకవినాశనః
లక్ష్మణప్రాణదాతా చ-దశగ్రీవస్య దర్పహా॥

శ్లో॥ ఏవం ద్వాదశనామాని-కపీంద్రస్య మహాత్మనః
స్వాపకాలే ప్రబోధేచ యాత్రా కాలేచ యః పఠేత్॥

శ్లో॥ తస్య సర్వభయం నాస్తి-రణే చ విజయీ భవేత్
రాజద్వారే గహ్వరేచ-భయం నాస్తి కదాచన॥

* అభయాంజనేయధ్యానము *

శ్లో॥ శ్రీరామ హృదయానందం-భక్తకల్ప మహీరుహం
అభయం వరదం దోర్భ్యాం-కలయే మారుతాత్మజమ్॥

* పరమాత్మ రూపధ్యానము *

శ్లో॥ త్వామామనంతి శ్రుతయః పురుషం ప్రకృతేః పరం
మహదాది వికారేభ్యో వివిక్తమపి మారుతిమ్॥

శ్లో॥ అకర్తార మభోక్తారం అసంగం పరమేశ్వరం
సత్యసంధం మహాసత్త్వం భక్తాధీనం దయానిధిమ్॥

శ్లో॥ జ్ఞప్తిమాత్ర ముదాసీనం అద్వయానంద రూపిణమ్
భోక్తారమపి యజ్ఞానాం ఫలదాతారమద్వయమ్
త్రాతారం సర్వలోకానాం సంహర్తారమపి ప్రభో!

శ్లో॥ నమస్తే విశ్వరూపాయ జ్యోతిషాంపతయేనమః
అబాధిత స్వరూపాయ- పూర్ణాయ పరమాత్మనే॥

శ్లో॥ సూ తాత్మనే నమస్తుభ్యం సూక్ష్మరూపాయ విష్ణవే
శంకరాయాది దేవాయ-యోగినాం పతయేనమః॥

శ్లో॥ జ్యోతి రూపాయ రూపాయ-విరూపాయ సురూపిణే
భువోర్భారావతారాయ-దివ్యమంగళరూపిణే

- స త్య మ్ -





"త్వమేవ శరణం మమ"

3. పారాయణ విభాగము

శ్రీ హనుమాన్ చాలీసా పారాయణము

(హనుమాన్ చాలీసా పారాయణము సుందరకాండ పారాయణతో సమానము.)

దినమునకు 11పర్యాయముల చొప్పున మండలము [40] రోజులు పారాయణము చేసిన సర్వకార్య సిద్ధి యగును.

నిత్యము మూడువేళల ఒక పర్యాయమైనను పఠించిన వారి యోగక్షేమములు భక్తరక్షకుడగు హనుమంతుడే తాను స్వయముగ చూచుకొనును.

ఒకే ఆసనమున కూర్చొని 108 పర్యాయములు దీక్షతో పఠించిన విశేష కార్యసిద్ధియగును.

శ్రీ గోస్వామి తులసీదాసు తపశ్శక్తి ధారపోసి రచించిన ఈ హనుమాన్ చాలీసాకే పై ఫలితములు చూచుకొననగును కాని అనువాదములకు కాదు.

పై ఫలశ్రుతి యదార్థమే తప్ప అందతిశయోక్తి ఏ మాత్రము లేదనుటకు అనేకులు పై ఫలితములు స్వయముగా పొందుటే నిదర్శనము.

భక్తి లోపమున్న చెప్పలేము. కాని హనుమాన్ చాలీసాలో శక్తి మాత్రము యదార్థము.

పారాయణమునకు, పఠనమునకు ముందు అమంగళ పరిహారముదకు ప్రార్థన చేయదగినది.

ప్రార్థన

అవిఘ్నమస్తు - శ్రీరామాయనమః-హనుమతేనమః

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం - శశివర్ణం చతుర్భుజం
ప్రసన్న వదనం ధ్యాయేత్ - సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

శ్రీరాఘవం దశరథాత్మజ మప్రమేయం
సీతాపతిం రఘుకులాన్వయ రత్నదీపం
ఆజానుబాహు మరవింద దళాయతాక్షం
రామం నిశాచర వినాశకరం నమామి

బుద్ధిర్బలం యశోధైర్యం నిర్భయత్వ మరోగతా
అజాడ్యం వాక్పటుత్వం చ హనుమ త్స్మరణాద్భవేత్ ॥

అతులిత బలధామం స్వర్ణశైలాభ దేహం
దనుజవన కృశానుం జ్ఞానినా మగ్రగణ్యమ్
సకలగుణ నిధానం వానరాణా మధీశం
రఘుపతి ప్రియభక్తం వాతజాతం నమామి॥

గోష్పదీకృత వారాశిం మశకీకృత రాక్షసమ్
రామాయణ మహామాలా రత్నంవందే౽నిలాత్మజమ్॥

యత్ర యత్ర రఘునాథ కీర్తనమ్
తత్ర తత్ర కృతమస్తకాంజలిమ్
బాష్పవారి పరిపూర్ణలోచనమ్
మారుతిం నమత రాక్షసాంతకమ్.

మనోజవం మారుతతుల్యవేగం,
జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠం
వాతాత్మజం వానరయూథముఖ్యం
శ్రీరామదూతం శిరసా నమామి

* శ్రీ హనుమాన్ చాలీసా *

శ్రీ గురుచరణ సరోజ రజ
నిజమన ముకుర సుధారి - సీతారామ్
వరణౌ రఘువర విమలయశ
జో దాయక ఫలచారి - సీతారామ్
బుద్ధిహీన తను జానికై
సుమిరౌ పవన కుమార్ - సీతారామ్
బల బుద్ధి విద్యా దేహు మొహి
హరహు కలేశవికార్ - సీతారామ్

* చౌపాయి *

జయ హనుమాన జ్ఞానగుణసాగర
జయ కపీశ తిహుంలోక వుజాగర

రామదూత అతులిత బలధామా
అంజనిపుత్ర పవనసుత నామా

మహావీర విక్రమ బజరంగీ
కుమతి నివార సుమతికే సంగీ

కంచన వరణ విరాజ సువేశా
కానన కుండల కుంచిత కేశా

హాథవ్రజ అరుధ్వజా విరాజై
కాంధే మూంజ జనేవూ ఛాజై

శంకర సువన కేసరీ నందన
తేజప్రతాప మహా జగ వందన

విద్యావాన గుణీ అతిచాతుర
రామ కాజ కరివేకో ఆతుర

ప్రభుచరిత్ర సునివేకో రసియా
రామ లఖన సీతా మన బసియా

సూక్ష్మ రూప ధరి సియహిఁ దిఖావా
వికట రూప ధరి లంక జరావా

భీమ రూప ధరి అసుర సంహారే
రామచంద్రకే కాజ సఁవారే

లాయ సజీవన లఖన జియాయే
శ్రీ రఘువీర హారభివుర లాయే

రఘుపతి కీన్హీ బహుత బడాయీ
కహా భరత సమ తుమ ప్రియ భాయీ
సహాస వదన తుమ్హారో యశగావైఁ
అస కహి శ్రీపతి కంఠ లగావైఁ
సనకాదిక బ్రహ్మాది మునీశా
నారద శారద సహిత అహీశా
యమ కుబేర దిగపాల జహాఁతే
కవి కోవిద కహి సకై కహాఁతే
తుమ వుపకార సుగ్రీవ హిఁ కీన్హా
రామ మిలాయ రాజపద దీన్హా
తుమ్హారో మంత్ర విభీషణ మానా
లంకేశ్వర భయే సబ జగ జానా
యుగసహస్ర యోజన పరభానూ
లీల్యో తాహి మధుర ఫల జానూ
ప్రభు ముద్రికా మేలి ముఖ మాహీఁ
జలధి లాంఘిగయే అచరజ నాహీఁ
దుర్గమ కాజ జగతకే జేతే
సుగమ అనుగ్రహ తుమ్హారే తేతే
రామ దుఆరే తుమ రఖవారే
హోతన ఆజ్ఞా బిను పైఠారే

సబ సుఖ లహై తుమ్హారీ శరనా
తుమ రక్షక కాహూకో డరనా

ఆపన తేజ సమ్హారో ఆపై
తీనోఁ లోక హాంకతే కాంపై

భూతపిశాచ నికట నహీఁ ఆవై
మహావీర జబ నామ సునావై

నాసై రోగ హరై సబపీరా
జపత నిరంతర హనుమత వీరా

సంకటసే హనుమాన ఛుడావై
మన క్రమ వచన ధ్యాన జోలావై

సబ పర రామ రాయసిర తాజా
తినకే కాజ సకల తుమ సాజా

ఔర మనోరథ జో కోయి లావై
తాసు అమిత జీవన ఫల పావై

చారోఁ యుగ పరతాప తుమ్హారా
హైఁ పరసిద్ధ జగత వుజియారా

సాధు సంతకే తుమ రఖవారే
అసుర నికందన రామ దులారే

అష్టసిద్ధి నవనిధికే దాతా
అసవర దీన్హా జానకీ మాతా

7)

రామ రసాయన తుమ్హారే పాసా
సాదర తుమ రఘుపతికే దాసా.
తుమ్హారే భజన రామకో భావై
జన్మ జన్మకే దుఖబిసరావై
అంతకాల రఘుపతిపుర జాయీ
జహాఁజన్మి హరిభక్త కహాయీ
ఔర దేవతా చిత్తన ధరయీ
హనుమత సేయి సర్వసుఖకరయీ
సంకట హటై మిటై సబ పీరా
జో సుమిరై హనుమత బలవీరా
జై జై జై హనుమాన గోసాయీఁ
కృపాకరో గురుదేవకీ నాయీ
యహ శతవార పాఠకర జోయీ
ఛూటహి బంది మహాసుఖ హోయీ
జో యహ పఢై హనుమాన చాలీసా
హోయ సిద్ధి సాఖీ గౌరీశా
తులసీదాస సదా హరిచేరా
కీజైనాథ హృదయ మహఁడేరా॥

* 'దోహా' *

పవనతనయ సంకటహరన
మంగల మూరతి రూప్ - సీతారామ్
రామ లఖన సీతాసహిత
హృదయ బసహు సురభూప్ - సీతారాం

— హనుమాన్ చాలీసా సంపూర్ణము —

శ్రీ హనుమన్మాలా మంత్రము

(ఈ హనుమన్మాలామంత్రము అన్ని బాధలను తొలగించి రక్షించునని పెద్దలు చెప్పుట వలన, కొందరి అనుభవముల వలన కూడ తెలియుచున్నది. మాలామంత్రమునకు ఉపదేశాది నియమములు లేకున్నను ధ్యానమువలె పఠింపనగునని చెప్పుచున్నారు. కాన భక్తి తత్పరులై పఠించి స్వామి యనుగ్రహమునకు పాత్రులు కావచ్చును. సర్వవిధముల జ్వరములు, విషములు, ప్రయోగములు భూత ప్రేత పిశాచ గ్రహ బాధలనుండి విముక్తిచేయగల మాలా మంత్రమిది. నిత్యము ముమ్మారు లేదా ఒక్కమారైన పఠింపనగును. తెల్లవారుజామున ప్రతిదినము ఐదుమార్లు మానసికముగ పఠించిన సకల కార్యసిద్ధి. ప్రతి శనివారము దీక్షతో మూడు వేళల చదువుచు ఐదు అప్పములు శ్రీ ఆంజనేయునకు నైవేద్యము పెట్టవలెను. అట్టి దీక్ష నిర్వహించువారికి స్వామి స్వప్నమున సాక్షాత్కరించునని చెప్పబడుచున్నది.)

* * *

ఓం హ్రాం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః ఓం నమో భగవతే పంచవక్త్ర హనూమతే ప్రకట పరాక్రమాక్రాంత సకల దిఙ్మండలాయ, నిజకీర్తి స్ఫూర్తిధావళ్య వితా

నాయమాన జగత్త్రితయాయ, అతులబలైశ్వర్య రుద్రావతారాయ, మైరావణ మదవారణ గర్వ నిర్వాపణోత్కంఠ కంఠీరవాయ, బ్రహ్మాస్త్రగర్వ సర్వంకషాయ, వజ్రశరీరాయ, లంకాలంకారహారిణే, తృణీకృతార్ణవలంఘనాయ, అక్షశిక్షణ విచక్షణాయ, దశగ్రీవ గర్వపర్వతోత్పాటనాయ, లక్ష్మణ ప్రాణదాయినే, సీతామనోల్లాసకరాయ, రామమానస చకోరామృతకరాయ, మణికుండలమండిత గండస్థలాయ, మందహాసోజ్జ్వల న్ముఖారవిందాయ, మౌంజీ కౌపీన విరాజత్కటితటాయ, కనకయజ్ఞోపవీతాయ, దుర్వార వారకీలిత లంబశిఖాయ, తటిత్కోటి సముజ్జ్వల పీతాంబరాలంకృతాయ, తప్త జాంబూనదప్రభాభాసుర రమ్య దివ్యమంగళ విగ్రహాయ, మణిమయగ్రైవేయాంగద హారకింకిణీ కిరీటోదారమూర్తయే, రక్తపంకేరుహాక్షాయ, త్రిపంచనయన స్ఫుర త్పంచవక్త్ర ఖట్వాంగ త్రిశూల ఖడ్గోగ్ర పాశాంకుశ క్ష్మాధర భూరుహ కౌమోదకీ కపాల హాలభృ ద్దశభుజా టోపప్రతాప భూషణాయ, వానరనృసింహ తార్క్ష్య వరాహ హయగ్రీవానన ధరాయ, నిరంకుశ వాగ్వైభవప్రదాయ, తత్త్వజ్ఞానదాయినే, సర్వోత్కృష్ట ఫలప్రదాయ, సుకుమార బ్రహ్మచారిణే, భరత ప్రాణసంరక్షణాయ, గంభీర శబ్దశాలినే, సర్వపాప వినాశాయ, రామ సుగ్రీవ సంధానచాతుర్యప్రభావాయ, సుగ్రీవాహ్లాదకారిణే, వాలి వినాశకారణాయ, రుద్రతేజస్వినే వాయునందనాయ, అంజనాగర్భరత్నాకరామృతకరాయ,

నిరంతర రామచంద్రపాదారవింద మకరంద మత్త మధుకరాయ, మాణ మానసాయ, నిజవాల వలయీకృత కపిసైన్య ప్రాకారాయ, సకల జగన్మోద కోత్కృష్ట కార్య నిర్వాహకాయ, కేసరీనందనాయ, కపికుంజరాయ, భవిష్యద్బ్రహ్మణే ఓం నమో భగవతే పంచవక్త్ర హనూమతే తేజోరాశే ఏహ్యేహి దేవభయం, అసురభయం గంధర్వ భయం యక్షభయం బ్రహ్మరాక్షసభయం భూతభయం ప్రేతభయం పిశాచభయం విద్రావయ విద్రావయ॥ రాజ భయం చోరభయం శత్రుభయం సర్పభయం వృశ్చిక భయం మృగభయం పక్షిభయం క్రిమిభయం కీటకభయం ఖాదయ ఖాదయ। ఓం నమో భగవతే పంచవక్త్ర హనూమతే జగదాశ్చర్యకర శౌర్యశాలినే ఏహ్యేహి శ్రవణజ భూతానాం దృష్టిజభూతానాం శాకినీ, ఢాకినీ కామినీ మోహినీనాం భేతాళ బ్రహ్మరాక్షస సకల కూశ్మాండానాః విషయదుష్టానాం విషమవిశేషజానాం భయం హరహర మథమథ భేదయభేదయ ఛేదయఛేదయ మారయమారయ శోషయశోషయ ప్రహారయ ప్రహారయ ఠఠఠఠ ఖఖఖఖ ఖేఖే ఓం నమో భగవతే పంచవక్త్ర హనూమతే శృంఖలాబంధ విమోచనాయ ఉమా మహేశ్వర తేజో మహిమావతార సర్వవిషభేదన సర్వ భయోత్పాటన సర్వజ్వరచ్ఛేదన సర్వభయభంజన ఓంనమో భగవతే పంచవక్త్రహనూమతే కబలీకృతార్కమండల భూత మండల ప్రేతమండల పిశాచమండలాన్నిర్ఘాటయన్నిర్ఘాటాయ

భూతజ్వర ప్రేతజ్వర పిశాచజ్వర మాహేశ్వరజ్వర భేతాళ జ్వర బ్రహ్మరాక్షసజ్వర ఐకాహికజ్వర ద్వ్యాహిక జ్వర త్ర్యాహికజ్వర చాతుర్థికజ్వర పాంచరాత్రికజ్వర విషమజ్వర దోషజ్వర బ్రహ్మరాక్షసజ్వర భేతాళపాశ మహానాగకులవిషం నిర్విషం కురుకురు ఝట ఝట దహ దహ । ఓంనమో భగవతే పంచవక్త్ర హనూమతే కాల రుద్ర రౌద్రావతార సర్వగ్రహానుచ్చాటయోచ్చాటయ ఆహఆహ ఏహిఏహి దశదిశో బంధ బంధ సర్వతో రక్ష రక్ష సర్వశత్రూన్ కంపయకంపయ మారయ మారయ దాహయదాహయ కబళయకబళయ సర్వజనా నావేశయ ఆవేశయ మోహయమోహయ ఆకర్షయ ఆకర్షయ। ఓంనమో భగవతే పంచవక్త్ర హనూమతే జగద్గీత కీర్తయే ప్రత్యర్థిదర్ప దళనాయ పరమంత్రదర్ప దళనాయ పరమంత్ర ప్రాణనాశాయ ఆత్మమంత్ర పరిరక్ష ణాయ పరబలం ఖాదయఖాదయ క్షోభయక్షోభయ హరయహరయ త్వద్భక్త మనోరథాని పూరయ పూరయ సకల సంజీవినీ నాయకవరం మే దాపయ దాపయ। ఓంనమో భగవతే పంచవక్త్ర హనూమతే ఓం హ్రాం క్ష్రాం క్ష్రౌం గ్లౌం హ్సౌం శ్రీం భ్రీం ఘ్రీం ఓం స్రాం క్లీం హ్రీం హ్రీం హ్రూం హ్రైం హ్రౌం హ్రః హుం ఫట్ ఖే ఖే హుం ఫట్ స్వాహా.

—: X :—

శ్రీ ఆంజనేయ దండకము

శ్రీ ఆంజనేయం ప్రసన్నాంజనేయం ప్రభాదివ్య కాయం ప్రకీర్తిప్రదాయం భజే వాయుపుత్రం భజే వాల గాత్రం భజేఽహం పవిత్రం భజే సూర్యమిత్రం భజే రుద్ర రూపం భజే బ్రహ్మతేజం బటంచున్ ప్రభాతంబు సాయాహ్నమున్నీదు సంకీర్తనల్ జేసి నీ రూపు వర్ణించి నీమీద నే దండకంబొక్కటింబాడ నూహించి నీ మూర్తి నిం గాంచి నీ సుందరం బెంచి నీ దాసదాసుండనై రామ భక్తుండనై నిన్ను నే గొల్చెదన్ నిన్ను నే నెంచెదన్ నీ కటాక్షంబునన్ జూడుమా వేడుకల్ జేయుమా నా మొరా లించుమా నన్ను రక్షించుమా అంజనాదేవి గర్భోద్భవా దేవ నిన్నెంచ నేనెంతవాడన్ దయాశాలివై చూడుమా దాతవై బ్రోవుమా దగ్గరన్నిల్వుమా తొల్లి సుగ్రీవుకున్ మంత్రివై స్వామికార్యంబునందుండి శ్రీరామసౌమిత్రులం జూచి వారిన్విచారించి సర్వేశు పూజించి ఆభానుజుం బంటు గావించి అవ్వాలినిం జంపి కాకుత్థవర్యం దయాదృష్టి వీక్షించి కిష్కింధ నేలించి శ్రీరామకార్యార్థివై లంక కేతెంచియుఁ లంకిణిన్ జంపియుఁ లంకనున్ గాల్చియున్ భూమిజంజూచి యానంద ముప్పొంగి యా యుంగరం బిచ్చి యా రత్నముం దెచ్చి శ్రీరాము సంతోషితుం జేసి సుగ్రీవుఁన్ జాంబవంతుం నలుం నీలు ఆ అంగదున్ కూడి

యున్ సేతువున్ దాటి కీశౌఘసంఘుంబుచే దైతుల్యాం
దు్రించగా రావణుండంత కాలాగ్నియై యుగ్రుడై కోరి
బ్రహ్మండమైనట్టి యాశక్తినిన్ వైచి సౌమిత్రినిన్ మూర్ఛ
నొందింపగా నప్పుడేపోయి సంజీవినిన్ దెచ్చి రామానుజ
ప్రాణముల్ రక్ష కావించియున్ కుంభకర్ణాది వీరాధివీరుల్
మరింబోర శ్రీరామబాణాగ్ని వారందరిన్ రావణుంగూడ
జంపంగ లోకంబు లానందమైయుండ యవ్వేళలందున్
సురారిం మరిం వేడుకన్ దోడున్ వచ్చి పట్టాభిషేకంబు
చేయించి సీతామహాదేవినిం దెచ్చి శ్రీరాముడున్ మెచ్చి
అయోధ్యకున్ వచ్చి పట్టాభిషేకం బనేకంబు సంరంభమై
యున్న నీకన్న నాకెవ్వరున్ కూర్మిలేరంచు మన్నించినన్
రామభక్తి ప్రశస్తంబుగా నిచ్చు, నీనామసంకీర్తనల్ జేసి
నన్ పాపముల్ బాయునే భీతియున్ దీరునే భాగ్యముల్
కల్గునే సర్వసామ్రాజ్యముల్ సర్వసంపత్తులున్ కల్గునే యో
వానరాకార యోభక్తమందార యోపుణ్యసంచార యోధీర
యోవీర నీవే సమస్తంబు నీవే మహావీరు డీవే మహా
శక్తివై తారకబ్రహ్మ మంత్రస్మృతిం జేసి స్థైర్యమ్ముగా
వజ్రదేహమ్మునుం దాల్చి శ్రీరామ శ్రీరామ శ్రీరామ
యంచున్ మనఃపూతమై యెప్పుడుం దప్పకన్ దల్చు నా
జిహ్వాయందుండి నీదీర్ఘ దేహంబునన్ లోకసంచారివై
రామనామాంకితధ్యానివై బ్రహ్మవై బ్రహ్మతేజంబునన్
రౌద్రనిజ్వాల కల్లోల హావీర యోధీర ఓంకార ఓంకార

ఓంకార శబ్దంబులన్ భూతప్రేతపిశాచికా శాకినీ ఢాకినీ గాలి దయ్యంబులన్ నీదు వాలంబునన్ జుట్టి నేలంబడగొట్టి నీముష్టి ఘాతంబులన్ బాహుదండంబులన్ రోమఖండంబునన్ ద్రుంచి కాలాగ్నిరుద్రుండవై బ్రహ్మతేజ ప్రభాభాసితంబైన నీ దివ్యతేజంబున్ జూపి రారా భక్తయంచున్ దయాదృష్టి వీక్షించి నన్నేలు స్వామీ! నమస్తే సదాబ్రహ్మచారీ నమస్తే మహా వాయుపుత్రా నమస్తే నమః

* * *

ప్రకారాంతరేణ హనుమత్‌స్తోత్రం

(ఈ ప్రకారము హనుమత్ స్తోత్రము అనేక విధముల విధముల మేలు కూర్చునది. యుద్ధములోగాని, శత్రుమధ్యమున గాని, సముద్రతరణమునగాని, సింహవ్యాఘ్రసర్పాది భయము కలిగినప్పుడుగాని, రాజద్వారమునగాని, మార్గమున గాని, గుహాలయందుగాని, భూత ప్రేత గ్రహాది బాధలందు గాని, శాకినీ, ఢాకినీ ప్రమాదములగాని విస్ఫోటాది బాధలందుగాని, జ్వరశిరో వేదనాలందుగాని, ఈ స్తోత్రము భక్తి తత్పరులై చేసినచో సర్వ భయములను హనుమంతుడు తొలగించునని ఫలశ్రుతి చెప్పుచున్నది.)

శ్లో॥ శం శం శం సిద్ధినాథం ప్రణమతిచరణౌ
వాయుపుత్రం చ రౌద్రం॥
వం వం విశ్వరూపం హ హ హ హ హాసితం
గర్జితం మేఘచిత్రం॥
తం తం తంత్రైలోక్యనాథం తపతి దినకరం
తంత్రినేత్ర స్వరూపం॥
కం కం కం కందర్పవశ్యం కమలమనహరం
శాకినీకాలరూపం॥

శ్లో॥ రం రం రం రామదూతం రణగజదమితం
రావణచ్ఛేద దక్షం।
బం బం బం బాలరూపం నతగిరిచరణం కంపితం
సూర్యబింబం।
మం మం మం మంత్రసిద్ధం కపికులతిలకం
మర్దనం శాకినీనాం।
హుం హుం హుం హుంకారబీజం హనతిహనుమతం
హన్యతే శత్రుసైన్యం।
దం దం దం దీర్ఘరూపం ధరఖరశిఖరం పాతితం
మేఘనాదం॥
ఊం ఊం ఊం ఉచ్చాటితంత్రై సకలభువతలం
యోగినీబృందరూపం।
క్షం క్షం క్షం క్షిప్రవేగం క్రిమతి చ జలధిం
జ్వాలితం రక్షదుర్గం।

క్షేం క్షేం క్షేం క్షేమతత్వం దనురుహాకులకం
ముచ్యతే బింబకారం॥

శ్లో॥ కంకంకం కాలదుష్టం జలనిధితరణం రాక్షసానాంవినాశే
దక్షం శ్రేష్టం కపీనాం త్రిభువన చరతాం ప్రాణినాం
ప్రాణరూపం।

హ్రీం హ్రీం హ్రీం హాసతత్వం త్రిభువనరచితం
దేవతంసర్వ భూతే।

దేవానాం చ త్రయాణాం ఫణిభువనధరం
వ్యాపకం వాయురూపం।

త్వం త్వం త్వం వేదతత్వం బహురుచయజుషాం
సామచాథర్వ రూపం।

కం కం కం కందనే త్వం నను కమలతలే
రాక్షసాన్ రౌద్రరూపాన్।

ఖం ఖం ఖం ఖడ్గహస్తం ఝుటితి భువితలే
త్రోటితం నాగపాశం।

ఓం ఓం ఓం ఓంకారరూపం త్రిభువనపఠితం
వేదమంత్రాధిమంత్రం॥

సంగ్రామే శత్రుమధ్యే జలనిధితరణే
వ్యాఘ్ర సింహే చ సర్వే
రాచద్వారే చ మార్గే గిరిగుహ విహారే చోషరే
కందరేవా।

భూతప్రేతాదియుక్తే గ్రహణవిషయే శాకినీ ఢాకినీనాం।
దేశే విస్ఫోటకానాం జ్వరదమన శిరోపీడనే నాశకస్త్వం॥

—: X :—

హనుమల్లాంగూలాస్త్రము

శత్రువులను సంహరించుటలో శత్రుపీడను తొలగించుటలో మిక్కిలి శక్తి కలదీ మంత్రము. మారకమంత్రమగుటవలన న్యాసాదికముతో మంత్రముగానీయక శత్రుజయమునకై స్తోత్రముగా మాత్ర మిచ్చుచున్నాము. తెలిసికొనగోరువారు న్యాసాదికమునకై సంప్రదించవచ్చును. కాని స్తోత్రముమాత్రము ననుసరించుట సర్వ శ్రేయోదాయకము.

ఈ స్తోత్రము రావిచెట్టు మొదట కూర్చొని ఎవ్వడు నియమముతో పారాయణ మొనర్చుదురో వారు శత్రువుల నందరిని నశింపజేసి హనుమదనుగ్రహమున సుఖశాంతులతో నుండగలరు. ఇట్టి ఫలితములను సద్బుద్ధితోనే పొందనగును. శత్రుబాధ లనుభవించెడి ఉత్తములు ప్రతినిత్యము దీనిని పఠించిన ఆంజనేయుడు వారిని శత్రువుల బారినుండి కాపాడి యనుగ్రహించును.

శ్లో॥ శ్రీమంతం హనుమంత మాత్తరిపుభిర్భూభృత్తరు
భ్రాజితం
చాల్వ ద్వాలధిబద్ధ వైరినిచయం వామీకరాద్రి ప్రభం
రోషాద్రక్త పింగళ నేత్రనలినం భ్రూభంగ మంగస్ఫుర
త్ప్రోద్యచ్చండమయూఖ మండలముఖం దుఃఖాపహం
దుఃఖినాం॥

కౌపీనం కటిసూత్ర మౌంజ్యజిన యుగ్దేహం విదేహాత్మజా
ప్రాణాధీశ పదారవింద నిహితస్వాంతం కృతాంతం ద్విషాం
ధ్యాత్వైవం సమరాంగణస్థిత మథాసీయ స్వహృత్పంకజే
సంపూజ్యాఽఖిలపూజనోక్తవిధినా సంప్రార్థయే త్ప్రార్థితమ్॥

—×—

శత్రుంజయ స్తోత్రం

శ్లో॥ హనుమ న్నంజనీసూనో - మహాబల పరాక్రమ।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥

మర్కటాధిప మార్తాండ -మండలగ్రాసకారక।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ

అక్షక్షపణ పింగాక్ష - దితిజాసు క్షయంకర॥
లోల ల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥

రుద్రావతార సంసార దుఃఖభా రాపహారక।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ
శ్రీరామ చరణాంభోజ - మధుపాయితమానస।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
వాలి ప్రమథక్లాన్త - సుగ్రీవోన్మోచప్రభో।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
సీతావిరహవారీశ - మగ్నసీతేశతారక।
లోలల్లాంగూ పాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
రక్షోరాజప్రతాపాగ్ని -దహ్యమాన జగద్వన।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
గ్రస్తాశేష జగత్స్వాస్థ్య - రాక్షసాంబోధి మంథర।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
పుష్ప గుచ్ఛ స్ఫురద్వీర - జగ ద్దగ్ధారి పత్తన।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
జగన్మనో దురుల్లంఘ్య - పారావార విలంఘన।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ
స్మృతమాత్ర సమస్తేష్ట - పూరక ప్రణత ప్రియ॥
లోలల్లాంగూలరే తేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
రాత్రించర చమూరాశి - కర్తనైక వికర్తన।
లోలల్లాంగూలపాతేన మమారాతీ న్నిపాతయ॥
జానకీ జానకీ జాని - ప్రేమ పాత్ర పరపతప।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥

భీమాదిక మహావీర - వీరావేశావతారక।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
వైదేహీ విరహక్లాన్త - రామరోషైక విగ్రహ।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
వజ్రాంగ నఖ దంష్ట్రేశ - వజ్రి వజ్రావగుంఠన।
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
ఆఖర్వ తర్వ గంధర్వ - పర్వతోద్భేదన స్వరః
లోలల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీన్నిపాతయ॥
లక్ష్మణప్రాణ సంత్రాణ - త్రాతతీక్ష్ణ కరాన్వయ।
లోల ల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
రామాదివిప్రయోగార్త - భరతాద్యార్తినాశన।
లోలల్లాంగూలపాతేన మమారాతీ న్నిపాతయ॥
ద్రోణాచల సముత్క్షేప - సముత్క్షిప్తారివైభవ।
లోల ల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
సీతాశీర్వాద సంపన్న - సమస్తావయవాక్షత।
లోల ల్లాంగూలపాతేన - మమారాతీ న్నిపాతయ॥
ఇత్యేవ మశ్వత్థతల లోపనిష్టః
శతుంజయం నామ పఠేత్స్వయం యః
స శీఘ్రమే వాప్య సమస్త శత్రుః
ప్రమోదతే మారుతజ ప్రసాదాత్॥

—×—

ఓమ్

శ్రీ హనుమత్పరబ్రహ్మణేనమః

"శ్రీ రామదూతం శిరసా నమామి"

ఆంజనేయ మతి పాటలాననన
కాంచనాద్రి కమనీయ విగ్రహమ్।
పారిజాత తరుమూల వాసినం
భావయామి పవమాన నన్దనమ్॥

యత్ర యత్ర రఘునాథ కీర్తనం
తత్ర తత్ర కృత మస్తకాఞ్జలిమ్।
బాష్పవారి పరిపూర్ణ లోచనం
మారుతిం నమత రాక్షసాన్తకమ్॥

మనోజవం మారుతతుల్యవేగం
జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్।
వాతాత్మజం వానర యూథముఖ్యం
శ్రీరామదూతం శిరసా నమామి॥

* మధ్యమావతి - మిశ్రచాపుతాళము *

1. మకుట రత్నకాంతి మథితతమిస్రం
శ్రీరామదూతం శిరసా నమామి॥
2. అరుణోదయరుచిరాననకమలం శ్రీరామదూతం
3. స్వర్ణపింగళ భాస్వర నేత్రయుగళం ,,
4. చలిత మకరకుండల గండభాగం ,,

5. నవమణిమయ రసనామధ్యభాగం శ్రీరామదూతం
6. తరుణరుచిర శుభతరవరహారం ”
7. సమలంకృత దివ్య స్వర్ణోపవీతం ”
8. కటితట విలసిత కాంచనచేలం ”
9. మంజుమంజీర మహితపదాబ్జం ”
10. దినమణిశతనిభ దివ్యప్రకాశం ”
11. సకలసద్గుణబృంద సారపయోధిం ”
12. దానవముఖాంభోజ దశశతభానుం ”
13. వాల్మీకికృత కావ్యవరసరోహంసం ”
14. శ్రితజనకువలయ శీతమయూఖం ”
15. రామలావణ్యాభ్ర రాగమయూరం ”
16. రామచంద్రపద రాజీవమధుపం ”
17. తరుణాయత దోస్తంభగంభీరం ”
18. సుగ్రీవశ్రీరామ సంధానహేతుం ”
19. సుగ్రీవవేదిత శ్రీరామవృత్తాంతం ”
20. అగ్నిసాక్షీకృత అర్కజరామం ”
21. సీతాభూషణ సమర్పితరామం ”
22. శ్రీరామసుగ్రీవ సఖ్యోల్లాసం ”
23. వాలివధోపాయ వరమృదువాక్యం ”
24. సుగ్రీవపట్టాభిషేకప్రవీణం ”
25. వానరసేనా సమాహూతధీరం ”
26. సకలదేశాగత శాఖామృగాళిం ”
27. రామచన్ద్రదత్త రమణీయభూషం ”

28. స్వయంప్రభాదత్త సుఫలాతిభోజ్యం శ్రీరామదూతం
29. లంకాగమన సమలంకృత దేహం ,,
30. సాగరోల్లంఘన సంపూర్ణకాయం ,,
31. అబ్ధిమధ్యమిత్ర అగపతిపూజ్యం ,,
32. సురస మాయాధ్వాన్త సూర్యప్రకాశం ,,
33. ఛాయాగ్రహిచ్ఛేద శమనస్వరూపం ,,
34. దివ్యద్యోగకృత గోష్పాదజలధిం ,,
35. సువేలా శిఖరాగ్ర శ్రీమితాభిగమనం ,,
36. లంఖిణీభంజన లావణ్యసారం ,,
37. లంకావరోధ నిశ్శంకితహృదయం ,,
38. సీతాన్వేషణ సురశత్రుసదనం ,,
39. వాయుప్రేరిత వరవనగమనం ,,
40. సీతాదర్శన చింతాపహరణం ,,
41. రావణదుర్వాక్య అక్షీణకోపం ,,
42. సీతానివేదిత శ్రీరామకుశలం ,,
43. రాఘవీయ కథారంజితరామం ,,
44. రామాంగుళీయక రామానివేద్యం ,,
45. వసుధాత్మజాదత్త వరశిరోభూషం ,,
46. అతిశయబలదర్ప అశోకభంగం ,,
47. దనుజనివహా వనదహన-దవాగ్నిం ,,
48. వజ్రాయుధ ఘోరవాల రాళం ,,
49. సప్తమన్త్రి కృతశలభకృశానుం ,,
50. జంబుమాలివధ చండప్రతాపం ,,
51. అక్షకుమార సంహరణవిక్షేపం ,,

52. బ్రహ్మాస్త్రబంధిత బ్రహ్మవరదానం శ్రీరామదూతం
53. చాతుర్భాగసైన్య ఖండితరూపం ”
54. వాయుప్రేరిత వాలాగ్నిజ్వాలం ”
55. సీతాప్రసాదిత శీతలవాలం ”
56. వరరాక్షసగృహ వహ్ని సందగ్ధం ”
57. కపిదృక్చకోర సంగతచంద్రబిమ్బం ”
58. తారానందనాది తరుచరయుక్తం ”
59. మధువన మధుపాన మత్తకపీంద్రం ”
60. కౌసలేయకార్య కరణసమర్థం ”
61. రామనివేదిత రామవృత్తాంతం ”
62. వరవిభీషణరక్ష వాక్యనైపుణ్యం ”
63. రామసంవర్ధిత రాక్షససఖ్యం ”
64. అబ్ధిబంధనకార్య అమితోత్సాహం ”
65. ప్రబల జలధి సేతు బంధన నిపుణం ”
66. ధూమ్రాక్షాకంపన త్రిశిరసంహారం ”
67. రామనామాస్త్రేణ రాక్షసనాశం ”
68. రణకర్కశఘోర రాజితవేషం ”
69. రావణఘనయుద్ధ రామతురంగం ”
70. మేఘనాదసైన్య మృత్యుస్వరూపం ”
71. రక్షేంద్రజిద్యుద్ధ లక్షణతురంగం ”
72. లక్ష్మణమూర్ఛా సంరక్షణహృదయం ”
73. సంజీవాద్రిగమన సంతోషస్వాంతం ”
74. కాలనేమికృత ఘనమాయాయుక్తం ”
75. మకరబంధీకృత మహితపదాబ్జం . ”

76. ధాన్యమాలినీశాప ధర్షితరూపం శ్రీరామదూ
77. కాలనేమిదనుజ ఖండితధీరం ,,
78 ధిక్కృతాఽద్ర్యధీశ తీవ్రప్రకోపం ,,
79. గంధర్వసైన్య సంక్షోభప్రతాపం ,,
80 స్తబకీకృతధృత సంజీవనాద్రిం ,,
81. భరతసంబోధిత ప్రశమితబాణం ,,
82 మాల్యవదాది మహోదధిహారణం ,,
83. లక్ష్మణప్రాణ సంరక్షణనిలయం ,,
84. సౌమిత్రి సమ్మోహ జలదసమీరం ,,
85. అబ్ధిమధ్య మథిత రాక్షసవారం ,,
86. స్థూలజంఘాసుర తుములసంహారణం ,,
87. సింధూల్లంఘన జలదసమీరం ,,
88. వాలప్రాకార సంవేష్టితవీరం ,,
89 పాతాళలంకా ప్రవేశితధీరం ,,
90 మత్స్యవల్లభధీర మహనీయభీతిం ,,
91. మైత్రీకృత ధీర మత్స్యాధిపత్యం ,,
92. దోర్దండీకృతమిత ధైర్యప్రతాపం ,,
93 భిన్నతులాయంత్రి భీమస్వరూపం ,,
94. బలరాక్షసకోటి భంజితసత్వం ,,
95. శ్రుతివాక్య శ్రవణ సంతోషితస్వాంతం ,,
96. మైరావణకృత మర్మసంవేద్యం ,,
97. మైరావణసైన్య మర్దితశూరం ,,
98. మహనీయమూర్తిఘోర మైరావణాజిం ,,

99 దోర్దండీవాక్యాతి ఖండితదైత్యం శ్రీరామదూతం
100. నీలమేఘకృత నిస్తులరాజ్యం ”
101. రామలక్ష్మణ పూర్వాలంకాభిగమనం ”
102. సకలవానర స్తుతి సంతోషహృదయం ”
103 ప్రబలసురాలబల ప్రళయకాలాగ్నిం ”
104. రామరావణయుద్ధ రామతురంగం ”
105. దశకంఠకంఠ విలుంఠనదీక్షం ”
106 రాక్షసానుజదత్త లంకాభిషేకం ”
107. పుష్పకాధిరూఢ పృథ్వీశసహితం ”
108. సాకేతపురవాస సబలసంయుక్తం ”
109. భక్త పాపతిమిర భాస్కరరూపం ”
110. శతకంఠవధోపాయ చాతుర్యయుక్తం ”
111. ఏకైకరాక్షస ఏకైకరూపం ”
112. శతకంఠచ్ఛేదన సీతాప్రబోధం ”
113. అవనిజాధిపయుక్త రాజ్యప్రవేశం ”
114. అశ్వమేధయాగ అమితోత్సాహం ”
115. దశశతశిరచ్ఛేద దీక్షాపరితాపం ”
116. దశశతశిరోద్ధార్య భాష్యాతిరిక్తం ”
117. రాక్షససైన్యాజి భయదస్వరూపం ”
118. దశశతశిరచ్ఛేద దశరథసూనుం ”
119. సకలసైన్యావృత సాకేతవాసం ”
120. బోధితకపివర్య పూర్ణస్వరూపం ”
121. ఝుంకారోచ్చాటిత ఢాకినీసైన్యం ”
122. చలితవాల సంవేష్టితకాయం ”

123. యజతరామపాద యజురాదివాక్యం శ్రీరామదూతం
124. శ్రీకాకుళేశాశ్రిత మందారం ,,
125 భక్తజనకాంఙా ముక్తి నిదానం ,,
126. లీలావినోదిత దానస్వరూపం ,,
127. పరిపాలితభక్త పాదపకల్పం ,,
128. బుధజనవేదిత పూర్ణ స్వరూపం ,,
129. మోహనఘన 'పెదముక్తేవి' వాసం ,,
130. భద్రాచలరామ భద్రసమేతం ,,
131. వరసుందరరామ దాసానుపాలం ,,
132. మంగళమంజనా మారుతపుత్రం ,,
శ్రీరామదూతం శిరసా నమామి.

—×—

బజరంగ్ బాణ్ ప్రశస్తి

పూజనీయుడైన గోస్వామి తులసీదాసు విరచిత శ్రీరామచరిత మానస్‌లో రచింపబడిన "బజరంగ్ బాణ్" (హనుమదాస్త్రము) వజ్రాంగాస్త్రమనే పేరున వాసికెక్కినది. దీనినే "హనుమాన్ బాణ్" అని గూడా అందురు.

యహీ బజరంగ బాణ జేహీ మారే
యహీ కరో ఫిర్ కౌన్ ఉబారే

ఈ మన్త్రిబద్ధమైన "వజ్రాంగబాణాన్ని" ఎదిరించ గల బాణము చతుర్దశ భువనాలలో న భూతో న భవిష్యతి.

పాఠ్ కరే బజరంగ బాణ్ కీ
హనుమత రక్షా కరై ప్రాణ్ కీ

బజరంగబాణమును ఎవరైతే పారాయణము చేయుదురో వారి ప్రాణమును ఆంజనేయుడు సదా రక్షించుచుండును.

యహీ బజరంగ బాణ జో జాపై
తాతే భూత ప్రేత సబ కాంపై

ఎవరు తమ మనస్సులో ఈ బజరంగ బాణమును నిత్యము జపించెదరో వారికి భూత ప్రేత పిశాచ గ్రహాది బాధలు ఛాయామాత్రమునకైనా సోకవు

ఇటువంటి మహాదస్త్రము (బజరంగబాణ్) నందు హనుమంతుని జీవిత విశేషములు, ఆయన భక్తి, శక్తి, జ్ఞానతత్పరత, దయా, దాక్షిణ్య, ధర్మ, వీర, ప్రతాప విజయ సంకీర్తనము లెన్నియో కలవు.

ఎవరైతే ప్రతిదినము అగరువత్తులు, ధూప దీప నైవేద్యములు సమర్పించి భక్తితో వందన మాచరించి ఈ బజరంగ బాణ్‌ను హృదయములో ధ్యానించెదరో, వారికి వివిధమైన కష్టనష్టములు, క్లేశములు సంభవించవు.

తనను ధ్యానించువారల పై హనుమంతునికి ప్రేమానురాగములు ఎక్కువ గనుక వారికి సకల భోగభాగ్యములు శుభసంపదలు సమకూర్చుచూ సదా సంరక్షించుచుండును.

శ్రీ గోస్వామి తులసీదాస్ విరచిత

బజరంగ్ బాణ్

(హనుమదస్త్రము)

దోహా :-

నిశ్చయ ప్రేమ ప్రతీతి తే వినయ కర సంమాన్
తేహి కే కారజ్ సకల శుభ సిద్ధి కరై హనుమాన్.

చౌపాయి :-

జయ హనుమన్త సన్త హితకారీ
సున్ లీజై ప్రభు అరజ్ హమారీ 1

జిన్ కే కాజ్ విలంబన కీజై
ఆతుర దౌరి మహా సుఖ దీజై 2

జైసే కూదీ సింధు వహీం పారా
సురసా వదన పైఠీ విస్తారా 3

ఆగే జాయీ లంకిణీ రోకా
మారేహూ లాత్ గయీ సురలోకా 4

జాయ్ విభీషణ్ కో సుఖ దీన్హా
సీతా నిరఖి పరమపద లీన్హా 5

అక్షకుమార మార సంహారా లూమ్ లపేటీ లంకకో జారా 6

లోహాసమాన లంక జర్ గయీా జై జై ధ్వని
సుపురమే భయీా 7

అబ్ విలంబ కేహి కారణ్ స్వామీా కృపా కరహు ఉర
అంతర్యామీా 8

జై జై లక్ష్మణ ప్రాణకే దాతా ఆతుర హోయి
దుఃఖ కరహు నిపాతా 9

జై గిరిధర జై జై సుఖసాగర
సురసమూహా సమరథ్ భట నాగర్- 10

ఓం హను హను హనుమన్త హఠీలే
వైరుహి మారూ వజ్రకీ లే 11

గదా వజ్రవైరి మారో
మహారాజ్ ప్రభు దాస ఉబారో 12

ఓంకార హుంకార ప్రభు ధావో
వజ్ర గదా హను విలంబన లావో 13

ఓం హ్రీం హ్రీం హనుమత కపీశా,
ఓం హుం హుం హను ఉరశీశా 14

సత్య హోహు హరి శపథ సాయకే
రామదూత అరు మారూ ధాయకే 15

జై జై జై హనుమంత అగాధా
దుఃఖ పావత జనకే హి అపరాధా 16

పూజా జప తప నేమ అచారా
నహి జానతా హుం దాస తుమ్హారా 17

జన ఉపవన మగ గిరి గృహ మాహి
తుమ్హారే బల హమ్ డరవత నాహి 18

సాఁయ పరౌం కర జోరి మనావోఁ
యహి అవసర అబ్ కేహి గో హారావోఁ 19

జై అంజనీకుమార బలవన్తా
శంకర సువన వీర హనుమన్తా 20

వదన కరాళ కాల కుల ఘాలక
రామసహాయ సదా ప్రతిపాలక 21

భూత ప్రేత పిశాచ నిశాచర
అగ్ని భై తాళ కాల మారీ మర 22

ఇన్హై మారూఁ తో హీఁ శపథ రామ్‌కీ
రఘునాథ మర్యాద నామకీ 23

జనకసుతా హరిదాస కహావో
తాకీ శపథ విలంబ న లావో 24

జై జై ధుని హోత ఆకాశ
సుమిరత హోత దుస్సహ దుఃఖనాశ 25

శరణ శరణ కర జోరీ మనావో
యహి అవసర అబ్ కేహి గో హరావోఁ 26
ఉర ఉర చల్ తోహి రామ దోహాయీ
పాయ పరౌం కర జోరీ మనాయీ 27
ఓం చం చం చం చపల చలన్తా
ఓం హను హను హను హనుమన్తా 28
ఓం హం హం హం హాంక దేత కపి చంచల
ఓం సం సం సంహమి తి పరానే ఖలదళ 29
ఆపనే జన కో తురత ఉబారో
సుమిరత హోత్ ఆనన్ద హమారో 30
యహ బజరంగ బాణ జేహి మారే
తాహి కహో ఫిరి కౌన్ ఉబారే 31
పాఠ్ కరే బజరంగ్ బాణ్ కీ
హనుమత రక్షాకరైఁ ప్రాణ్ కీ 32
యహీ బజరంగ బాణ జో జాపై
తాతే భూత ప్రేత సబ్ కాఁపై 33
ధూప దేయ ఉరు జపై హమేశా
తాకే తన నహీఁ రహీ కలేశా 34

దోహా :-

ప్రేమ ప్రతీతి హి కపి భజై
సదా ధర ఉర ధ్యాన్ !
తేహి కే కారజ్ సకల శుభ
సిద్ధి కరే హనుమాన్.

శ్రీ హనుమత్స్తోత్రం

శ్రీమాన్, సర్వలక్షణ సంపన్నః, జయప్రదః, సర్వాభరణ భూషిత ముదారం, మహోన్నతోష్ట్రి మారూఢః కేసరీప్రియనందనః వాయుతనూజః, యథేచ్ఛా పంపాతీర విహారే, గంధమాదన సంచారః, హేమప్రాకారాంచిత కనక కదళీవనాంతర నివాసీ పరమాత్మా, వనచర శాపవిమోచనః, హేమవర్ణాం నానారత్నఖచితా మమూల్యతరాం మేఖలాం చ స్వర్ణోపవీతాం కౌశేయవస్త్రం చ బిభ్రాణః, సనాతనః, పరమపురుషః, మహాబలః, అప్రమేయ ప్రతాపశాలీ, రజిత వర్ణః, శుద్ధస్ఫటికవంకాశః, పంచవదవః, పంచదశనేత్రః, సకల దివ్యాస్త్రధారీ, శ్రీ సువర్చలారమణః, మహేంద్రా ద్యష్ట దిక్పాలక త్రయస్త్రింశద్గీర్వాణ మునిగణ గంధర్వ యక్ష కిన్నర పన్నగాసురపూజిత పాదపద్మయుగళః, నానా వర్ణః, కామరూపః, కామచారః, యోగిధ్యేయః, శ్రీహనుమాన్, ఆంజనేయో, విరాడ్రూపీ, విశ్వాత్మా, విశ్వరూపః, పవననందనః, పార్వతీపుత్రః, ఈశ్వరతనూజః, సకలమనోరథాన్నో దదాతు.

ఫలశ్రుతి :-

వ. ఇదం శ్రీ హనుమత్స్తోత్రం యోధీమానేకవారం పఠేద్యది, సర్వేభ్యః పాపేభ్యో విముక్తో భూయాత్.

తా. ఈ శ్రీ హనుమత్స్తోత్రమును ఒక్కమారు పఠించిన సర్వ పాపములనుండి విముక్తులౌదురు.

వ. ద్వివారం యదిపఠేత్ సమస్త తీర్థ స్నాతః సర్వ వేదాంగ పారగశ్చ భూయాత్.

తా. రెండుమార్లు భక్తితో పఠించిన పుణ్యతీర్థములందు స్నానమాడిన ఫలితము, వేదవేదాంగములు నేర్చిన ఫలితము కల్గును.

వ. ఇదం త్రివారం యః పఠేత్, శ్రీ హనుమత్సాయుజ్యం ప్రాప్నుయాత్ సర్వాన్కామా నవాప్నోతి.

తా. దీనిని మూడుమారులు పఠించిన ఐహికములగు కోరికల నంది పరమున హనుమత్సాయుజ్యము నందగలరు. భక్తి విశ్వాసములతో హనుమంతు నారాధించినవారికి సర్వ శ్రేయస్సులు అతడే సమకూర్చును.

— శివమ్ —



పంచవక్త్ర నమోస్తుతే!

4. పూజా విభాగము

హనుమత్పూజా విశిష్టత

"హనుమాన్ పూజితశ్చేత్తు-పూజితాః స్సర్వదేవతాః" హనుమంతుడు పూజింపబడినచో దేవతలందఱును పూజింపబడినట్లే. కావున సర్వదేవాత్మకుడగు హనుమంతుని పూజింప నెంచినవారు భక్తితత్పరతలతో హనుమంతుని యంత్రమును కాని, విగ్రహమును కాని, పటమును కాని పూజింపనగును.

హనుమత్పూజా ద్రవ్యములు

శ్రీ మైత్రేయులు కోరగా శ్రీ పరాశరమహర్షి హనుమంతున కిష్టములగు పత్ర పుష్ప ఫలాదికములనిట్లు చెప్పిరి.

హనుమంతుని పూజకు మొల్లలు, కలిగొట్టు, పున్నాగ, మొగలి, పొగడ, నందివర్ధన, దాసాని, కదంబము, గజనిమ్మ, తామర, కలువ, ఎఱ్ఱగన్నేరు, జాజి, మల్లెలు, సంపెంగ, మందారములు, పారిజాతములు, మోదుగ, కనకాంబరము, తుమ్మి, నీలాంబరము, కోడిసె, పచ్చగోరింట, మెట్టతామర, సురపొన్న, వేగిస, పూలగురువింద, అడవిమల్లె, కొండగోగు, పొట్ల, జిల్లేడు, చంద్రకాంత, కుసుమ, మద్ది, సువర్ణ, పుష్పములు, సీమంతినీ పుష్పములు అర్హములైనవి.

పసుపు అక్షతలు, తెల్లనువ్వుల అక్షతలు, విరుగని శాలిధాన్యపు అక్షతలును యోగ్యములైనవి.

పత్రములందు- మారేడు, ఉసిరి, గరిక, తామర, వావిలి, జమ్మి మామిడి, నేరేడు, రుద్రజట, తులసి, మాచి పత్రము, మట్టి, గౌరిజట, ఉత్తరేణి మున్నగునవి తగినవి.

పండ్లయందు- అరటి, మామిడి; నిమ్మ; పనస; చింత; వెలగ; నేరేడు; ఖర్జూర; రేగు; దానిమ్మ; సీతాఫలము; మంచి రుచికల దోసపండ్లు; ద్రాక్ష; చెఱకుముక్కలు; కొబ్బరి కాయ మున్నగునవి చక్కగా పక్వదశకు వచ్చినవి హను మంతున కిష్టమైనవి.

విశేషించి అరటితోటయందు పూజచేయుట స్వామికి మిక్కిలి ఇష్టము. తమలపాకుల పూజయు ఇష్టమైనది. పారిజాత పుష్పములు సమర్పించుట శ్రేష్ఠము: పండ్లలో అరటిపండు మిక్కిలిఇష్టమైనది. అరటిపండ్లతోను; అత్తముల తోను పూజచేయుటవలన హనుమంతుడు సుప్రీతుడగును. నివేదనకు అప్పములిష్టమైనవి. వడమాలకూడ హనుమంతు నకు వేయుదురు అభిషేకము; మన్యుసూక్త విధానార్చన, విశ్వరూపార్చనాదిక విశేషవిధు లనేకములు కలవు.

హనుమత్పూజ చేయదగు పర్వదినములు

పూజించి ధన్యులైన భక్తులు

చైత్రమాసమున- పుష్యమీ నక్షత్రమున మైందుడను బ్రాహ్మణోత్తముడు హనుమంతుని పూజించి సంపూర్ణ మనోరథుడయ్యెను.

వైశాఖమాసమున-ఆశ్లేషా నక్షత్రమున ధ్వజదత్తుడను భక్తుడు హనుమంతుని పూజించి సకలైశ్వర్యములందెను.

వైశాఖమాసమున కృష్ణపక్షమందలి దశమి హనుమజ్జయంతినాడు యవనాశ్వుడనువాడు పూజించి ముక్తినందెను:

జ్యేష్ఠమాసమున మఖానక్షత్రమున హరిశర్మ హనుమంతుని పూజించి ధన్యుడయ్యెను:

జ్యేష్ఠశుద్ధ విదియనాడు- గాలుడను కిరాతుడు హనుమంతుని పూజించి కుష్ఠువ్యాధినుండి విముక్తినందెను:

జ్యేష్ఠశుద్ధ దశమియందు సుముఖుడను భక్తుడు పూజించి హనుమత్ప్రత్యక్షమందెను:

ఆషాఢమాసమున రోహిణినక్షత్రమున ఇంద్రుడు హనుమంతుని పూజించి విజయమందెను:

శ్రావణ పౌర్ణమినాడు కశ్యపుడను భక్తుడు స్వామిని పూజించి సమస్తములగు కోరికలనందెను:

భాద్రపద మాసమున అశ్వనీ నక్షత్రమున నాగకన్య హనుమత్పూజ చేసి రక్తరోమరాక్షసుని బారినుండి రక్షింపబడెను.

ఆశ్వయుజ మాసమున మృగశీర్షా నక్షత్రమున ద్రౌపది హనుమత్పూజ నొనర్చి కీర్తినందెను.

కార్తీకశుద్ధ ద్వాదశినా డగస్త్యుడు హనుమంతుని సేవించుటచే సముద్రమును పుడిసిలి బట్టగలిగెను.

మార్గశిర శుద్ధ త్రయోదశినాడు సోమవత్సుడను చందవంశపురాజు హనుమంతుని పూజించి రాజ్యమంద గల్గెను.

పుష్యమాసమున ఉత్తరా నక్షత్రమున సుషేణుడను గంధర్వుడు హనుమత్పూజ నొనర్చి గానవిద్యలో జగత్ప్రసిద్ధుడయ్యెను.

మాఘమాసమున ఆర్ద్రా నక్షత్రమున విభీషణుని కుమారుడగు నీలుడు హనుమంతుని పూజించి కోరికలన్నింటిని పొందెను.

ఫాల్గుణ మాసమున పునర్వసు నక్షత్రమున అంగదుడు హనుమంతుని పూజించి ధన్యుడయ్యెను.

ఆదివారము హస్తానక్షత్రమైననాడు అర్జునుడు హనుమంతుని పూజించి కృష్ణసారథ్య మందగల్గెను.

ఆదివారము మృగశీర్షానక్షత్రమైనాడు భీముడు హనుమంతుని పూజించి శత్రుంజయుడయ్యెను.

పూర్వాభాద్రా నక్షత్రము స్వామి జన్మనక్షత్రము ఆ నక్షత్రమునాడు పుష్కరుడను వానరాధిపుడు హనుమంతుని పూజించి కీర్తిని, తపస్సిద్ధి నందెను.

శనివారము స్వామి జననవారము. ప్రతిశనివారము

రాజశ్రేష్ఠుడగు భరతుడు హనుమంతుని పూజించుచు ఎన లేని పరాక్రమ మందెను.

ప్రతి వైధృతి యోగమునందు హనుమంతుని పూజించుచు మునిశ్రేష్ఠుడగు దూర్వాసుడు దృఢమగు తపస్సిద్ధి నందెను.

అమావాస్యతో కూడిన సోమవారమందు శ్రీ హనుమంతుని పూజించుటచే సుగ్రీవుడు బాధలనుండి విముక్తుడయ్యెను.

ప్రతి మంగళవారము హనుమంతుని పూజించుచు సీత ధన్యయైనది.

కావున పై పర్వదినములందు హనుమంతుని పూజించుట విశేష ఫలదాయకము. పై గాథలన్నియు పరాశర సంహితలో పూర్తిగా గలవు.

శ్రీ హనుమత్పూజా విధానము

హనుమంతుని కిష్టమైన ఆ పర్వదినములందు, అందును విశేషముగా హనుమజ్జయంతి యందైనను, శనివార, మంగళవారములందైనను వ్యక్తిగతముగా గాని, సామూహికముగా గాని పూజ చేసికోవచ్చును. ఈ విధముగా కదళీవనమునందు ఆంజనేయు నర్చించి సప్తర్షులు, మునిశ్రేష్ఠులు శాశ్వతమగు పుణ్యస్థానము పొందగల్గిరి. మార్గశిర

మాసమున శుభప్రదమగు శనివారమున హనుమంతుని పూజించి యోగ్యుడగు బ్రాహ్మణు నతిథిగా సత్కరించిన స్వామి సర్వ ఫలప్రదుడగుచు అనుగ్రహించును. హనుమంతునియందు భక్తితో అప్పములు, పుష్పములు, తాంబూలములు, పండ్లు ఐదు సంఖ్యలో యోగ్యునకు దానమిచ్చిన స్వామి ప్రసన్నుడగును. పూజచేసిన దినమున యోగ్యున కాతిథ్యమిడుట, ఏకభుక్త మాచరించుట విశేషము.

స్వామి నర్చించుటకు కావలసిన వస్తువులనన్నిటిని సిద్ధము చేసికొని ముందుగా దీపారాధన చేయవలెను. దీపము వెలిగించగనే నూనెవేసి, కుంకుమతో అలంకారముచేసి, అక్షతలు సమర్పించి నమస్కరించవలెను.

ఆచమనము – ఓం కేశవాయ స్వాహా
ఓం నారాయణాయ స్వాహా
ఓం మాధవాయ స్వాహా–అనుచు మూడు మార్లు ఉదకమును లోనికి పుచ్చుకొనవలెను. పిదప ఈ నామము లుచ్చరింపవలెను. గోవిందాయనమః, విష్ణవేనమః మధుసూదనాయనమః; త్రివిక్రమాయనమః, వామనాయ నమః, శ్రీధరాయనమః, హృషీకేశాయనమః, పద్మనాభాయ నమః, దామోదరాయనమః, సంకర్షణాయనమః, వాసుదేవాయనమః; ప్రద్యుమ్నాయనమః, అనిరుద్ధాయనమః, పురుషోత్తమాయనమః, అధోక్షజాయనమః, నారసింహాయ

నమః, అచ్యుతాయనమః; జనార్దనాయనమః; ఉపేంద్రాయ నమః, హరయేనమః; శ్రీకృష్ణాయనమః॥

ఉత్తిష్ఠంతు భూతపిశాచాః । యేతే భూమి భారకాః
ఏతేషా మవిరోధేన । బ్రహ్మకర్మసమారభే॥

ఓం భూః । ఓం భువః । ఓగ్ం సువః । ఓం మహః। ఓం జనః। ఓం తపః ఓగ్ం సత్యం। ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ । ఓ మాపోజ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్ ।

[ముక్కు పట్టుకొని ప్రాణాయామము చేయవలెను.]

మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ముద్దిశ్య శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం; శుభే శోభనే ముహూర్తే; శ్రీ మహావిష్ణోరాజ్ఞయా; ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణ ద్వితీయపరార్థే; శ్వేతవరాహకల్పే; వైవస్వతమన్వంతరే; కలియుగే; ప్రథమపాదే; జంబూద్వీపే; భారతవర్షే; భరతఖండే; మేరోర్దక్షిణదిగ్భాగే; శ్రీశైలస్య ఈశాన్యప్రదేశే; కృష్ణా గోదావర్యోర్మధ్యదేశే; శోభన గృహే; సమస్తదేవతా బ్రాహ్మణ హరిహరసన్నిధౌ అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన——నామ సంవత్సరే...అయనే...ఋతౌ...మాసే పక్షే... తిథౌ... వాసరే శుభనక్షత్రే శుభయోగే శుభకరణే ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ అస్మాకం (వ్యక్తిగతమైనచో)

సహకుటుంబానాం (సామూహికమైనచో) సహ సపు జానాం; క్షేమ; స్థైర్య; విజయ; అభయ ఆయు రారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం; ధర్మార్థ కామ మోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం మిత్రపాత్రాభివృద్ధ్యర్థం; ఇష్ట కామ్యార్థ సిద్ధ్యర్థం । సమస్త భూతప్రేత పిశాచాది; సర్వ బాధా నివృత్త్యర్థం; సమస్త శత్రుపీడా నివారణార్థం; దుష్టగ్రహదోష పరిహారార్థం; సమస్త సన్మంగళ ఫలప్రాప్త్యర్థం; యథాజ్ఞానం యథామిళితోపచారైః శ్రీ హనుమ ద్దేవతా పూజాం కరిష్యే తదాదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీ మహాగణపతిపూజాం కరిష్యే. తదంగ కలశారాధనం కరిష్యే. (నీరు తాకవలెను)

కలశస్యముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్ర స్సమాశ్రితః॥ మూలే తత్రస్థితో బ్రహ్మ మధ్యే మాతృగణాస్మృతాః కుక్షౌతు సాగరా స్సర్వే సప్తద్వీపా వసుంధరా ॥ ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యథర్వణః । అంగైశ్చ సహితా స్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః ॥ గంగేచ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతిః॥ నర్మదే సింధు కావేర్యా జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు॥

ఆయాంతు శ్రీ మహాగణాధిపతి పూజార్థం మమ దురితక్షయ కారకాః కలశోదకేన దేవం ఆత్మానం చ పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య॥ (నీటిని దేవునిపై; తనపై; పూజాద్రవ్యములపై చల్లుకొనవలెను)

శ్రీ మహాగణాధిపతే స్థిరోభవ, వరదోభవ; సుముఖో భవ; సుప్రసన్నో భవ స్థిరాసనంకురు॥ శ్లో॥ స్వామిన్ సర్వ జగన్నాథ యావత్పూజావసానకం । తావత్త్వం ప్రీతిభావేన బింబేఽస్మిన్ సన్నిధింకురు॥ శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః ధ్యాయామి; ఆవాహయామి; రత్నసింహాసనం సమర్ప యామి; పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి; హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి, ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి; స్నానం సమర్పయామి; వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి; యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి; శ్రీగంధం సమర్పయామి; అక్షతాన్ సమర్పయామి; పుష్పైః పూజయామి ఓం సుముఖాయనమః । ఏకదంతాయనమః । కపిలాయనమః గజకర్ణకాయనమః । లంబోదరాయనమః । వికటాయనమః। విఘ్నరాజాయనమః । గణాధిపాయనమః । ధూమకేతవే నమః । గణాధ్యక్షాయనమః । ఫాలచంద్రాయనమః । గజాననాయనమః । వక్రతుండాయనమః । శూర్పకర్ణాయనమః హేరంబాయనమః । స్కందపూర్వజాయనమః। మహాగణాధిపతయేనమః । ధూపమాఘ్రాపయామి; దీపం దర్శయామి; ఆచమనీయం సమర్పయామి; నైవేద్యం సమర్పయామి; తాంబూలం సమర్పయామి; నీరాంజనం దర్శయామి; సువర్ణ మంత్రపుష్పం సమర్పయామి; ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి శ్లో॥ వక్రతుండ మహాకాయ; సూర్యకోటి సమప్రభ! అవిఘ్నం కురు మే దేవ

సర్వకార్యేషు సర్వదా॥ ఇతి ప్రార్థనాం సమర్పయామి॥ అనయధ్యానావాహనాది షోడశోపచారపూజయా భగవాన్ సర్వాత్మః శ్రీ మహాగణాధిపతిః సుప్రీత సుప్రసన్నో వరదో భవతు. శ్రీమహాగణాధిపతి ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి.

శ్రీ హనుమద్దేవతాపూజా ప్రారంభః

శ్రీ రామ ధ్యానం

శ్లో॥ వైదేహీ సహితం సురద్రుమతలే హైమే మహామంటపే
మధ్యేపుష్పకమాసనే మణిమయే వీరాసనే సుస్థితం
అగ్రే వాచయతి ప్రభంజనసుతే తత్త్వం మునిభ్యః పరం
వ్యాఖ్యాతం భరతాదిభిః పరివృతం రామం భజే శ్యామలమ్।

ఆంజనేయ ధ్యానం

శ్లో॥ అతులిత బలధామం స్వర్ణశైలాభదేహం
దనుజవనకృశానుం జ్ఞానినా మగ్రగణ్యాం
సకలగుణ నిధానం వానరాణా మధీశం
రఘుపతి ప్రియభక్తం వాతజాతం నమామి॥

శ్రీ సీతాసమేత శ్రీరామ పాద సేవా దురంధరాయనమః ధ్యాయామి; ధ్యానం సమర్పయామి.

శ్లో॥ ఆగచ్ఛ హనుమద్దేవ త్వం సువర్చలయా సహ।
పూజాసమాప్తి పర్యంతం భవ సన్నిహితో ముదా॥

శ్రీ సీ. స, శ్రీరామ.. నమః ఆవాహయామి,
ఆవాహనం సమర్పయామి.

శ్లో॥ దేవదేవ జగన్నాథ కేసరి ప్రియనందన।
రత్నసింహాసనం శుభ్రం దాస్యామి హనుమత్ప్రభో॥

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః నవరత్నఖచిత
స్వర్ణ సింహాసనం సమర్పయామి.

శ్లో॥ భీమాగ్రజ మహాప్రాజ్ఞ, త్వం మమాభిముఖో భవ।
శ్రీరామ సేవక శ్రీమన్ ప్రసీద జగతాంపతే॥
హే స్వామిన్! స్థిరోభవ, వరదోభవ సుముఖోభవ,
సుప్రసన్నోభవ; స్థిరాసనంకురు॥

శ్లో॥ యోగిధ్యేయాంఘ్రిపద్మాయ జగతాం పతయేనమః।
పాద్యం మయార్పితం దేవ గృహాణ పురుషోత్తమ॥

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః
పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి.

శ్లో॥ లక్ష్మణ ప్రాణసంరక్ష సీతాశోకవినాశన।
గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం అంజనా ప్రియనందన॥

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః హస్తయోః
అర్ఘ్యం సమర్పయామి.

శ్లో॥ వాలాగ్ర సేతుబంధాయ శతానన వధాయ చ।
తుభ్యమాచమనం దత్తం ప్రతిగృహ్ణీష్వ మారుతే॥
శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ... నమః
ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి॥

యత్పురుషేణ హవిషా
పంచామృతస్నానం సమర్పయామి.

శ్లో॥ అర్జునధ్వజ సంవాస దశానన మదాపహా।
మధుపర్కం ప్రదాస్యామి, హనుమ న్ప్రతిగృహ్యతామ్॥
శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః మదుపర్కం సమర్పయామి.
శ్లో॥ గంగాదిసర్వతీర్థేభ్య స్సమానీతై ర్నవోదకైః।
భవంతం స్నాపయిష్యామి । కపినాయక గృహ్యతామ్॥
శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి.
శ్లో॥ నవరత్నమయీం దివ్యాం మేఖలాం హేమనిర్మితాం।
దదామి తుభ్యం గృహ్ణీష్వ శ్రీరామప్రియ మారుతే॥
శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః కటిసూత్రం సమర్పయామి.
శ్లో॥ పీత కౌశేయ కౌపీనం ధార్యం చ బ్రహ్మచారిభిః।
అర్పయామి మహాబాహో గృహాణ పవనాత్మజ॥
శ్రీ సీ స. శ్రీరామ...నమః కౌపీనం సమర్పయామి.
శ్లో॥ పీతాంబర మిదం తుభ్యం తప్తహాటకసన్నిభం।
దాస్యామి వానరశ్రేష్ఠ సంగృహాణ నమోస్తు తే॥

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః । వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.

శ్లో॥ ఉత్తరీయం తు దాస్యామి సంసారోత్తారకారణ।
గృహాణ పరమప్రీత్యా । నతోస్మి తవ పాదయోః॥

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః ఉత్తరీయం సమర్పయామి.

శ్లో॥ బ్రహ్మసూత్ర మిదందివ్యం ముక్తాదామ [illegible]।
స్వీకురుష్వాంజనాపుత్ర భక్తరక్షణ [illegible]॥

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి.

శ్లో॥ భూషణాని మహార్హాణి కిరీట ప్రముఖా [illegible]।
తుభ్యం దాస్యామి సర్వేశ గృహాణ [illegible]।

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః ఆభరణాని సమర్పయామి.

శ్లో॥ కస్తూరీ కుంకుమోన్మిశ్రం కర్పూరాగరు [illegible]
శ్రీచందనంతుదాస్యామి గృహ్యతాం హనుమ [illegible]

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః దివ్యశ్రీచందనం సమర్పయామి.

శ్లో॥ శాలీయా నక్షతాన్ రమ్యాన్ పద్మరాగ [illegible]
అఖండాన్ ఖండితధ్వాంత స్వీకురుష్వ [illegible]।

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి.

శ్లో॥ సుగంధీని సురూపాణి వన్యాని వివిధాని చ॥
చంపకాదీని పుష్పాణి కమలాన్యుత్పలాని చ॥
తులసీదళ బిల్వాని మనసా కల్పితానిచ ।
గృహాణ హనుమద్దేవ ప్రణతోస్మి పదాంబుజే॥

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః పుష్పాణి సమర్పయామి.

" సర్వతంత్ర స్వరూపిణే నమః
" సర్వ యంత్రాత్మకాయ నమః
" కపీశ్వరాయ నమః
" మహాకాయాయ నమః
" సర్వరోగ హరాయ నమః
" ప్రభవే నమః
" బలసిద్ధికరాయ నమః
" సర్వవిద్యాసంపత్ప్రదాయకాయ నమః
" కపి సేనానాయకాయ నమః
" భవిష్యచ్చతురాననాయ నమః
" కుమార బ్రహ్మచారిణే నమః
" రత్నకుండల దీప్తిమతే నమః
" సంచలద్వాల సన్నద్ధ లంబమాన శిఖోజ్వలాయ నమః
" గంధర్వవిద్యా తత్వజ్ఞాయ నమః
" మహా బలపరాక్రమాయ నమః
" కారాగృహ విమోక్త్రే నమః
" శృంఖలాబంధ మోచకాయ నమః
" సాగరోత్తారకాయ నమః
" ప్రాజ్ఞాయ నమః
" రామదూతాయ నమః
" ప్రతాపవతే నమః
" వానరాయ నమః
" కేసరీ సుతాయ నమః
" సీతాశోక నివారకాయ నమః

ఓం అంజనాగర్భ సంభూతాయ నమః
" బాలార్క సదృశాననాయ నమః
" విభీషణ ప్రియకరాయ నమః
" దశగ్రీవ కులాంతకాయ నమః
" లక్ష్మణ ప్రాణదాత్రే నమః
" వజ్రకాయాయ నమః
" మహాద్యుతయే నమః
" చిరంజీవినే నమః
" రామభక్తాయ నమః
" దైత్యకార్య విఘాతకాయ నమః
" అక్షహంత్రే నమః
" కాంచనాభాయ నమః
" పంచవక్త్రాయ నమః
" మహాతపసే నమః
" లంఖిణీ భంజనాయ నమః
" శ్రీమతే నమః
" సింహికాప్రాణభంజనాయ నమః
" గంధమాదన శైలస్థాయ నమః
" లంకాపుర విదాహకాయ నమః
" సుగ్రీవ సచివాయ నమః
" ధీరాయ నమః
" శూరాయ నమః
" దైత్య కులాంతకాయ నమః
" సురార్చితాయ నమః

ఓం మహాతేజసే నమః
" రామ చూడామణి ప్రదాయ నమః
" కామరూపిణే నమః
" పింగళాక్షాయ నమః
" వార్ధి మైనాక పూజితాయ నమః
" కబళీకృత మార్తాండ మండలాయ నమః
" విజితేంద్రియాయ నమః
" రామసుగ్రీవ సంధాత్రే నమః
" మహారావణ మర్దనాయ నమః
" స్ఫటికాభాయ నమః
" వాగధీశాయ నమః
" నవవ్యాకృతి పండితాయ నమః
" చతుర్బాహవే నమః
" దీనబంధవే నమః
" మహాత్మనే నమః
" భక్తవత్సలాయ నమః
" సంజీవనగాహర్త్రే నమః
" శుచయే నమః
" వాగ్మినే నమః
" దృఢవ్రతాయ నమః
" కాలనేమి ప్రమథనాయ నమః
" హరిమర్కట మర్కటాయ నమః
" దాంతాయ నమః
" శాంతాయ నమః

" ప్రసన్నాత్మనే నమః
" శతకంఠ మదాపహృతే నమః
" యోగినే నమః
" రామకథాలోలాయ నమః
" సీతాన్వేషణ పండితాయ నమః
" వజ్రదంష్ట్రాయ నమః
" వజ్రనఖాయ నమః
" రుద్రవీర్య సముద్భవాయ నమః
" ఇంద్రజిత్ప్రహితామోఘ బ్రహ్మాస్త్ర
వినివారకాయ నమః
" పార్థ ధ్వజాగ్రసంవాసినే నమః
" శరపంజర భేదకాయ నమః
" దశబాహవే నమః
" లోకపూజ్యాయ నమః
" జాంబవత్ప్రీతివర్ధనాయ నమః
శ్రీ సీతాసమేత శ్రీరామపాదసేవా దురంధరాయ నమః

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ... నమః నానావిధ పరిమళ పత్రపుష్పాక్షతాని సమర్పయామి.

శ్లో॥ కపిలాఘృత సంయుక్తః - కృష్ణాగరు సముద్భవః
మయాసమర్పితం ధూపం -
హనుమాన్ ప్రతి గృహ్యతామ్॥
ధూపమాఘ్రాపయామి.

13)

శ్లో॥ నిరస్తాజ్ఞానతిమిర! - తేజోరాశే! జగత్పతే !
దీపం గృహాణ దేవేశ! - గోఘృతాక్తం దశాన్వితమ్॥
శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః దీపందర్శయామి.
ధూపదీపానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ ఇదం దివ్యాన్న మమృతం - సూప శాక ఫలాన్వితం
సాజ్యం సదధి సక్షీరం - శర్కరా మధు సంయుతమ్।
భక్ష్యం భోజ్యం చ లేహ్యంచ చోష్యం చాపి చతుర్విధం
గృహాణహనుమన్! భక్త్యా స్వర్ణపాత్రే నివేదితమ్॥
శ్రీ సీ. స శ్రీరామ...నమః
మహానైవేద్యం సమర్పయామి.

శ్లో॥ సమర్పయామి పానీయం - మధ్యే మధ్యే సుధోపమం
సచ్చితానందరూపాయ - సృష్టి స్థిత్యంత హేతవే।
శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః
మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి.

శ్లో॥ పూగీఫలై స్సమాయుక్తం - కర్పూరాది సమన్వితం
స్వర్ణవర్ణ దళోపేతం - తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతామ్॥
శ్రీ సీ. స శ్రీరామ...నమః తాంబూలం సమర్పయామి.

శ్లో॥ నీరాజన మిదం దివ్యం -మంగళార్థం కపి ప్రభో!
మయా సమర్పితం తాత! గృహాణ వరదో భవ॥

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః

కర్పూర నీరాజనం సమర్పయామి.

శ్లో॥ నృత్యం గీతం చ వాద్యం చ - కృతం గంధర్వ సత్తమైః
ప్రకల్పయామి మనసా - రామదూతాయ తే నమః

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః

నృత్యగీతవాద్యాని సమర్పయామి.

శ్లో॥ రాజోపచారై స్సతతం - పురాణపఠనాదిభిః
సంతుష్టో భవ సర్వాత్మన్ - సర్వలింగమయాత్మక!

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః

రాజోపచార దేవోపచారాన్ సమర్పయామి.

శ్లో॥ మైరావణ మహాదైత్య ప్రాణవాయు బిలేశయ!
పున రర్ఘ్యం ప్రదాస్యామి - పవనాత్మజ గృహ్యతామ్॥

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః పునరర్ఘ్యం సమర్పయామి.

శ్లో॥ మందార పారిజాతాది - పుష్పాంజలి మిమం ప్రభో
స్వర్ణపుష్ప సమాకీర్ణ - ముష్ట్రిధ్వజ! గృహాణ వై॥

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః

సువర్ణదివ్యమంత్రపుష్పాంజలిం సమర్పయామి

శ్లో॥ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్-సాష్టాంగాన్ పంచసంఖ్యయా
దాస్యామి కపినాథాయ - గృహాణాభీష్టదాయక॥

శ్రీ సీ. స. శ్రీరామ...నమః

ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

శ్లో॥ దేవ దేవ! జగన్నాథ - పురాణ పురుషోత్తమ।
అనేన పూజా విధినా - సుప్రీతో భవ సర్వదా॥
సువర్చలా సమేతస్త్వం - చతురావరణాన్వితః
హంస తూలికయోపేతే - మమహృత్పంకజే వస॥
అనయా ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార
పూజయా భగవాన్ సర్వాత్మకః
శ్రీరామపాదసేవాదురంధరః
శ్రీ సువర్చలా హనుమాన్ సుప్రీత స్సుప్రసన్నో
వరదో భవతు॥

అని అక్షతలతో నీటిని విడువవలెను. బంధుమిత్రులతో కలసి తీర్థ ప్రసాదములు స్వీకరించి యథావకాశముగా ధ్యాన భజనము లొనర్చవలెను.

—: X :—

శ్రీ మదాంజనేయ సహస్రనామావళిః

ప్రతినామమునకు మొదట ఓం, చివర నమః పలుకవలెను.

ఓం హనుమతేనమః
శ్రీప్రదాయ
వాయుపుత్రాయ
రుద్రాయ
అనఘాయ
అజరాయ
అమృత్యవే
వీరవీరాయ
గ్రామవాసాయ
జరాశ్రయాయ ౧౦
ధనదాయ నమః
నిర్గుణాయ
శూరాయ
వీరాయ
నిధిపతయే
మునయే
పింగాక్షాయ
వరదాయ
వాగ్మినే
సీతాశోక వినాశకాయ ౨౦
శివాయ నమః
శర్వాయ

ఓం పరస్మైనమః
అవ్యక్తాయ
వ్యక్తావ్యక్తాయ
ధరాధరాయ
పింగకేశాయ
పింగరోమ్ణే
శ్రుతిగమ్యాయ
సనాతనాయ ౩౦
అనాదయే
భగవతే
దేవాయ
విశ్వహేతవే
జనాశ్రయాయ
ఆరోగ్యకర్త్రే
విశ్వేశాయ
విశ్వనాథాయ
హరీశ్వరాయ
భర్గాయ ౪౦
రామాయ
రామభక్తాయ
కల్యాణాయ
ప్రకృతిస్థిరాయ

ఓం విశ్వంభరాయనమః
విశ్వమూర్తయే
విశ్వకారాయ
విశ్వపాయ
విశ్వాత్మనే
విశ్వసేవ్యాయ ౫౦
విశ్వాయ
విశ్వహరాయ
రవయే
విశ్వచేష్టాయ
విశ్వగమ్యాయ
విశ్వధ్యేయాయ
కలాధరాయ
ప్లవంగమాయ
కపిశ్రేష్ఠాయ
జ్యేష్ఠాయ ౬౦
విద్యావనేచరాయ
బాలాయ
వృద్ధాయ
యూనే
తత్త్వాయ
తత్త్వగమ్యాయ
సుఖాయ
అజాయ
అంజనాసూనవే
అవ్యగ్రాయ ౭౦

ఓం గ్రామశాంతాయనమః
ధరాధరాయ
భూర్భువస్స్వర్లోకాయ
మహర్లోకాయ
జనోలోకాయ
తపసే
అవ్యయాయ
సత్యాయ
ఓంకార గమ్యాయ
ప్రణవాయ ౮౦
వ్యాపకాయ
అమలాయ
శివాయ
ధర్మప్రతిష్ఠాత్రే
రామేష్ఠాయ
గోష్పదీకృతవారాశయే
పూర్ణకామాయ
ధరాపతయే
రక్షోఘ్నాయ
పుండరీకాక్షాయ ౯౦
శరణాగతవత్సలాయ
జానకీప్రాణదాత్రే
రక్షఃప్రాణాపహారకాయ
పూర్ణసత్త్వాయ
దివాకరసమప్రభాయ
ద్రోణహర్త్రే

ఓం శక్తి నేత్రేనమః
శక్త్యై
రాక్షసమారకాయ ౧౦౦
రక్షోఘ్నాయ
రామదూతాయ
శాకినీజీవహారకాయ
భుభుక్కారహతారాతి
గర్వాయ
పర్వతభేదనాయ
హేతుమతే
ప్రాంశుబీజాయ
విశ్వభర్త్రే
జగద్గురవే ౧౧౦
జగత్త్రాత్రే
జగన్నాథాయ
జగదీశాయ
జనేశ్వరాయ
జగత్పితేృ
హరయే
శ్రీశాయ
గరుడస్మయభంజనాయ
పార్థధ్వజాయ
వాయుపుత్రాయ ౧౨౦
అమితపుచ్ఛాయ
అమితప్రభాయ

ఓం బ్రహ్మపుచ్ఛాయనమః
పరబ్రహ్మణే
పుచ్ఛాయ
రామేష్టాయ
సుగ్రీవాదియుతాయ
జ్ఞానినే
వానరాయ
వానరేశ్వరాయ ౧౩౦
కల్పస్థాయినే
చిరంజీవినే
ప్రసన్నాయ
సదాశివాయ
సన్నతయే
సద్గతయే
భుక్తిముక్తిదాయ
కీర్తిదాయకాయ
కీర్త్యై
కీర్తిప్రదాయ ౧౪౦
సముద్రాయ
శ్రీప్రదాయ
శివాయ
ఉదధిక్రమణాయ
దేవాయ
సంసారభయనాశనాయ
వార్ధిబంధనకృతే

ఓం విశ్వజేత్రే నమః
విశ్వప్రతిష్ఠితాయ
లంకారయే ౧౩౦
కాలపురుషాయ
లంకేశగృహభంజనాయ
భూతావాసాయ
వాసుదేవాయ
వసవే
త్రిభువనేశ్వరాయ
శ్రీరామదూతాయ
కృష్ణాయ
లంకాప్రాసాదభంజకాయ
కృష్ణాయ ౧౪౦
కృష్ణస్తుతాయ
శాంతాయ
శాంతిదాయ
విశ్వపావనాయ
విశ్వభోక్త్రే
మారీఘ్నాయ
బ్రహ్మచారిణే
జితేంద్రియాయ
ఊర్ధ్వగాయ
లాంగూలినే ౧౫౦
మాలినే
లాంగూలహతరాక్షసాయ

ఓం సమీరతనుజాయ నమః
వీరాయ
వీరమారాయ
జయప్రదాయ
జగన్మంగళదాయ
పుణ్యాయ
పుణ్యశ్రవణకీర్తనాయ
పుణ్యకీర్తయే ౧౬౦
పుణ్యగతయే
జగత్పావనపావనాయ
దేవేశాయ
జితరోధాయ
రామభక్తివిధాయకాయ
ధ్యాత్రే
ధ్యేయాయ
భగాయ
సాక్షిణే
చేతస్తే ౧౭౦
చైతన్యవిగ్రహాయ
జ్ఞానదాయ
ప్రాణదాయ
ప్రాణాయ
జగత్ప్రాణాయ
సమీరణాయ
విభీషణప్రియాయ
శూరాయ

ఓం పిప్పలాశ్రయసిద్ధిదాయనమః
సుహృదే ౨౦౦
సిద్ధాశ్రయాయ
కాలాయ
కాలభక్షకభర్జితాయ
లంకేశనిధనాయ
స్థాయినే
లంకాదాహకాయ
ఈశ్వరాయ
చద్రసూర్యాగ్నినేత్రాయ
కాలాగ్నయే
ప్రళయాంతకాయ ౨౧౦
కపిలాయ
కపీశాయ
పుణ్యరాశయే
ద్వాదశ రాశిగాయ
సర్వాశ్రయాయ
అప్రమేయాత్మనే
రేవత్యాదినివారకాయ
లక్ష్మణప్రాణదాత్రే
సీతాజీవనహేతుకాయ
రామధ్యేయాయ ౨౨౦
హృషీకేశాయ
విష్ణుభక్తాయ
జటినే

ఓం బలినేనమః
దేవారిదర్పఘ్నే
హోత్రే
కర్త్రే
హర్త్రే
జగత్ప్రభవే
నగరగ్రామపాలాయ ౨౩౦
శుద్ధాయ
బుద్ధాయ
నిరంతరాయ
నిరంజనాయ
నిర్వికల్పాయ
గుణాతీతాయ
భయంకరాయ
హనుమతే
దురారాధ్యాయ
తపస్సాధ్యాయ ౨౪౦
అమరేశ్వరాయ
జానకీఘనకోత్థోతాపహర్త్రే
పరాత్పరాయ
వాఙ్మయాయ
సదసద్రూపాయ
కారణాయ
ప్రకృతేః పరాయ
భాగ్యదాయ

ఓం నిర్మలాయనమః
నేత్రే ౨౫౦
పుచ్ఛలంకావిదాహకాయ
పుచ్ఛబద్ధయాతుధానాయ
యాతుధానరిపుప్రియాయ
ఛాయాపహారిణే
భూతేశాయ
లోకేశాయ
సద్గతిప్రదాయ
ప్లవంగమేశ్వరాయ
క్రోధాయ
క్రోధసంరక్తలోచనాయ ౨౬౦
క్రోధహర్త్రే
తాపహర్త్రే
భక్తాభయవరప్రదాయ
భక్తానుకంపినే
విశ్వేశాయ
పురుహూతాయ
పురందరాయ
అగ్నయే
విభావసవే
భాస్వతె ౨౭౦
యమాయ
నిర్ ఋతయే
వరుణాయ

ఓం వాయుగతిమతేనమః
వాయవే
కౌబేరాయ
ఈశ్వరాయ
రవయే
చంద్రాయ
కుజాయ ౨౮౦
సౌమ్యాయ
గురవే
కావ్యాయ
ఓం శనైశ్చరాయ నమః
రాహవే
కేతవే
మరుతే
హోత్రే
ధాత్రే
హర్త్రే ౨౯౦
సమీరజాయ
మశకీకృతదేవారయే
దైత్యారయే
మధుసూదనాయ
కామాయ
కవయే
కామపాలాయ
కపిలాయ

ఓం విశ్వజీవనాయనమః
భాగీరథ పదాంభోజాయ ౩౦౦
సేతుబంధవిశారదాయ
స్వాహాయై
స్వధాయై
హవిషే
కవ్యాయ
హవ్యకవ్యప్రకాశాయ
స్వప్రకాశాయ
మహావీరాయ
లఘవే
అమితవిక్రమాయ ౩౧౦
ప్రడీనోడ్డీనగతిమతే
సద్గతయే
పురుషోత్తమాయ
జగదాత్మనే
జగద్యోనయే
జగదంతాయ
అనంతకాయ
విపాప్మనే
నిష్కళంకాయ
మహతే ౩౨౦
మహదహంకృతయే
ఖాయవే
వాయవే

ఓం పృథివ్యైనమః
ఓం అద్భ్యోనమః
వహ్నయే
దిక్పాలాయ
క్షేత్రజ్ఞాయ
క్షేత్రపాలాయ
పల్వలీకృతసాగరాయ ౩౩౦
హిరణ్మయాయ
పురాణాయ
ఖేచరాయ
భూచరాయ
మనసే
హిరణ్యగర్భాయ
సూత్రాత్మనే
రాజరాజాయ
విశాంపతయే
వేదాంత వేద్యాయ ౩౪౦
ఉద్గీథాయ
వేదవేదాంగపారగాయ
ప్రతిగ్రామస్థితాయ
సాధ్యాయ
స్ఫూర్తిదాత్రే
గుణాకరాయ
నక్షత్రమాలినే
భూతాత్మనే

ఓం సురభయేనమః
కల్పపాదపాయ ౩౫౦
చింతామణయే
గుణనిధయే
ప్రజాపతయే
అనుత్తమాయ
పుణ్యశ్లోకాయ
పురారాతయే
జ్యోతిష్మతే
శార్వరీపతయే
కిలకిల్యారవత్రస్తభూత
ప్రేతపిశాచకాయ
ఋణత్రయహరాయ ౩౬౦
సూక్ష్మాయ
స్థూలాయ
సర్వగతయే
పుంసే
అపస్మారహరాయ
స్మర్త్రే
శ్రుతయే
గాథాయై
స్మృతయే
మనవే ౩౭౦
స్వర్గద్వారాయ
ప్రజాద్వారాయ

ఓం మోక్షద్వారాయనమః
కపీశ్వరాయ
నాదరూపాయ
పరబ్రహ్మణే
బ్రహ్మబ్రహ్మణే
పురాతనాయ
ఏకస్మై
నైకస్మై ౩౮౦
జనాయ
శుక్లాయ
స్వయంజ్యోతిషే
అనాకులాయ
జ్యోతిర్జ్యోతిషే
అనాదయే
సాత్త్వికాయ
రాజసాయ
తమసే
తమోహర్త్రే ౩౯౦
నిరాలంబాయ
నిరాకారాయ
గుణాకరాయ
గుణాశ్రమాయ
గుణమయాయ
బృహత్కాయాయ
బృహద్యశసే

ఓం బృహద్ధనవే నమః
బృహత్పాదాయ
బృహన్మూర్ధ్నే ౪౦౦
బృహత్స్వనాయ
బృహత్కర్ణాయ
బృహన్నాసాయ
బృహన్నేత్రాయ
బృహద్గలాయ
బృహద్యత్నాయ
బృహచ్చేష్టాయ
బృహత్పుచ్ఛాయ
బృహత్కరాయ
బృహద్గతయే ౪౧౦
బృహత్సేవ్యాయ
బృహల్లోకఫలప్రదాయ
బృహచ్ఛక్తయే
బృహద్వాంఛాఫలదాయ
బృహదీశ్వరాయ
బృహల్లోకనుతాయ
ద్రష్ట్రే
విద్యాదాత్రే
జగద్గురవే
దేవాచార్యాయ ౪౨౦
సత్యవాదినే
బ్రహ్మవాదినే
కళాధరాయ

ఓం సప్తపాతాలగామినే నమః
మలయాచలసంశ్రయా
ఉత్తరాశాస్థితాయ
శ్రీదాయ
దివ్యౌషధవశాయ
ఖగాయ
శాఖామృగాయ ౪౩౦
కపీంద్రాయ
పురాణాయ
శ్రుతిసంచరాయ
చతురాయ
బ్రాహ్మణాయ
యోగినే
యోగగమ్యాయ
పరాత్పరాయ
అనాదినిధనాయ
వ్యాసాయ ౪౪౦
వైకుంఠాయ
పృథివీపతయే
పరాజితాయ
జితారాతయే
సదానందాయ
ఈశిత్రే
గోపాలాయ
గోపతయే
గోప్త్రే

ఓం కలయే నమః ౪౫౦
కాలాయ
వైరాత్సరాయ
మనోవేగినే
సదాయోగినే
సంసారభయనాశనాయ
భక్త్వదాత్రే
తత్త్వజ్ఞాయ
తత్త్వాయ
తత్త్వప్రకాశాయ
శుద్ధాయ ౪౬౦
బుద్ధాయ
నిత్యముక్తాయ
యుక్తాకారాయ
జయప్రదాయ
ప్రళయాయ
అమితమాయాయ
మాయాతీతాయ
విమత్సరాయ
మాయనిర్జితరక్షసే
మాయానిర్మితవిష్టపాయ ౪౭౦
మాయాశ్రయాయ
నిర్లేపాయ
మాయానిర్వంచకాయ
సుఖాయ

ఓం సుఖినే నమః
సుఖప్రదాయ
నాగాయ
మహేశకృతసంస్తనాయ
మహేశ్వరాయ
సత్యసంధాయ ౪౮౦
శరభాయ
కలిపావనాయ
రసాయ
రసజ్ఞాయ
సమ్మానాయ
తపశ్చక్షుషే
భైరవాయ
ఘ్రాణాయ
గంధాయ
స్పర్శనాయ ౪౯౦
స్పర్శాయ
అహంకారాయ
మానదాయ
నేతినేతీతిగమ్యాయ
వైకుంఠభజనప్రియాయ
గిరీశాయ
గిరిజాకాంతాయ
దుర్వాససే
కవయే

ఓం అంగిరసే నమః ౫౦౦
భృగవే
వశిష్ఠాయ
చ్యవనాయ
తుంబురవే
నారదాయ
అమలాయ
విశ్వక్షేత్రాయ
విశ్వబీజాయ
విశ్వనేత్రాయ
విశ్వపాయ ౫౧౦
యాజకాయ
యజమానాయ
పావకాయ
పితృభ్యో
శ్రద్ధాయై
బుద్ధ్యై
క్షమాయై
తంద్రాయై
మంత్రాయ
మంత్రయుతాయ ౫౨౦
సురాయ
రాజేంద్రాయ
భూపతయే
కంఠమాలినే

ఓం సంసారసారథయే నమః
నిత్యాయ
సంపూర్ణకామాయ
భక్తకామదుహే
ఉత్తమాయ
గణపాయ ౫౩౦
కేశపాయ
భ్రాత్రే
పిత్రే
మాత్రే
మారుతయే
సహస్రశీర్ష్ణే
పురుషాయ
సహస్రసాక్షాయ
సహస్రపదే
కామజితే ౫౪౦
కామదహనాయ
కామాయ
కామ్యఫలప్రదాయ
ముద్రాపహారిణే
రక్షోఘ్నాయ
క్షితిభారహరాయ
బలాయ
నఖదంష్ట్రాయుధాయ
విష్ణుభక్తాయ

ఓం అభయవరప్రదాయనమః ౫౫౦
దర్పఘ్నే
దర్పదాయ
దృప్తాయ
శతమూర్తయే
అమూర్తిమతే
మహానిధయే
మహాభోగాయ
మహాభాగాయ
మహార్థదాయ
మహాకారాయ ౫౬౦
మహాయోగినే
మహాతేజసే
మహాద్యుతయే
మహాకర్మణే
మహానాదాయ
మహామంత్రాయ
మహామతయే
మహాశయాయ
మహోదారాయ
మహాదేవాత్మకాయ ౫౭౦
విభవే
రుద్రకర్మణే
క్రూరకర్మణే
రత్ననాభాయ

ఓం కృతగమాయ నమః
అంభోధిలంఘనాలయ
సింహాయ
నిత్యాయ
ధర్మాయ
ప్రమోదనాయ ౫౮౦
జితామిత్రాయ
జయాయ
విజయాయ
వాయువాహనాయ
జీవదాత్రే
సహస్రాంశవే
ముకుందాయ
భూరిదక్షిణాయ
సిద్ధార్థాయ
సిద్ధిదాయ ౫౯౦
సిద్ధిసంకల్పాయ
సిద్ధిహేతుకాయ
సప్తపాతాళచరణాయ
సప్తర్షి గణవందితాయ
సప్తాబ్ధిలంఘనాయ
వీరాయ
సప్తద్వీపోరుమండలాయ
సప్తాంగరాజ్యసుఖదాయ
సప్తమాతృనిషేవితాయ ౬౦౦

ఓం సప్తలోకైకమకుటాయ నమః
సప్తహోత్రే
స్వరాశ్రయాయ
సప్తచ్ఛందోనిధయే
సప్తచ్ఛందసే
సప్తజనాశ్రయాయ
సప్తసామోపగీతాయ
సప్తపాతాళసంశ్రయాయ
మేధావినే
కీర్తిదాయ ౬౧౦
శోకహారిణే
దౌర్భాగ్యనాశనాయ
సర్వవశ్యకరాయ
భర్గాయ
దోషఘ్నాయ
పుత్రపౌత్రప్రదాయ
ప్రతివాదిముఖస్తంభాయ
దుష్టచిత్తప్రసాదనాయ
పరాభిచారశమనాయ
దుఃఖఘ్నాయ ౬౨౦
బంధమోక్షదాయ
నవద్వారపురాధారాయ
నవద్వారనికేతనాయ
నరనారాయణస్తుత్యాయ
నరనాథాయ

ఓం మహేశ్వరాయ నమః
మేఖలినే
కవచినే
ఖడ్గినే
భ్రాజిష్ణవే ౬౩౦
విష్ణుసారథయే
బహుయోజనవిస్తీర్ణపుచ్ఛాయ
పుచ్ఛహతాసురాయ
దుష్టగ్రహనిహంత్రే
పిశాచగ్రహఘాతుకాయ
బాలగ్రహవినాశినే
ధర్మాయ
నేత్రే
కృపాకరాయ
ఉగ్రకృత్యాయ ౬౪౦
ఉగ్రవేగాయ
ఉగ్రనేత్రాయ
శతక్రతవే
శతమన్యవే
స్తుతాయ
స్తుత్యాయ
స్తుతయే
స్తోత్రే
మహాబలాయ
సమగ్రగుణశాలినే ౫౫౦

ఓం వ్యగ్రాయ నమః
రక్షోవినాశకాయ
రక్షోఘ్నహస్తాయ
బ్రహ్మేశాయ
శ్రీధరాయ
భక్తవత్సలాయ
మేఘనాదాయ
మేఘరూపాయ
మేఘవృష్టినివారకాయ
మేఘజీవనహేతవే ౧౬౦
పరాత్మకాయ
సమీరతనయాయ
బోద్ధ్రే
తత్త్వవిద్యావిశారదాయ
అమోఘాయ
అమోఘవృద్ధయే
ఇష్టదాయ
అనిష్టనాశకాయ
అర్థాయ
అర్థాపహారిణే ౧౭౦
సమర్థాయ
రామసేవకాయ
అర్థినే
ధన్యాయ
అసురారాతయే

ఓం పుండరీకాక్షాయ నమః
ఆత్మభువే
సంకర్షణాయ
విశుద్ధాత్మనే
విద్యారాశయే ౧౮౦
సురేశ్వరాయ
అచలోద్ధారకాయ
నిత్యాయ
సేతుకృతయే
రామసారథయే
ఆనందాయ
పరమానందాయ
మత్స్యాయ
కూర్మాయ
నిధయే ౧౯౦
శమాయ
వరాహాయ
నారసింహాయ
వామనాయ
జమదగ్నిజాయ
రామాయ
కృష్ణాయ
శివాయ
బుద్ధాయ
కల్కినే ౨౦౦

ఓం రామాశ్రయాయ నమః
హరాయ
నందినే
భృంగినే
చండినే
గణేశాయ
గణసేవితాయ
కర్మదక్షాయ
సురాధ్యక్షాయ
విశ్రమాయ ౬౧౦
జగతాంపతయే
జగన్నాథాయ
కపిశ్రేష్ఠాయ
సర్వావాసాయ
సదాశ్రయాయ
సుగ్రీవాదిస్తుతాయ
శాంతాయ
సర్వకర్మణే
ప్లవంగమాయ
నఖదారితరక్షసే ౬౨౦
నఖాయుధవిశారదాయ
కుశలాయ
సుధనాయ
శేషాయ
వాసుకయే

ఓం తక్షకాయ నమః
సర్వాయ
స్వర్ణవర్ణాయ
బలాఢ్యాయ
రామపూజ్యాయ ౬౩౦
అఘనాశనాయ
కైవల్యదీపాయ
కైవల్యాయ
గరుడాయ
పన్నగాయ
గురవే
కిల్యారావహతారాతిగర్వాయ
పర్వతభేదనాయ
వజ్రాంగాయ
వజ్రవేగాయ ౬౪౦
భక్తాయ
వజ్రనివారకాయ
నఖాయుధాయ
మణిగ్రీవాయ
జ్వాలామలినే
భాస్కరాయ
ప్రౌఢప్రతాపాయ
తపనాయ
భక్తతాపనివారకాయ
శరణాయ ౬౫౦

ఓం జీవనాయ నమః
భోక్త్రే
నానాచేష్టాయ
అచంచలాయ
సుస్వస్థాయ
అస్వాస్థ్యఘ్నే
దుఃఖశమనాయ
పవనాత్మజాయ
పావనాయ
పవనాయ ౬౬౦
కాంతాయ
భక్తాగస్సహనాయ
బలాయ
మేఘనాదరిపవే
మేఘనాదసంహృత రాక్షసాయ
క్షరాయ
అక్షరాయ
వినీతాత్మనే
వానరేశాయ
సతాంగతయే ౬౭౦
శ్రీకంఠాయ
శితికంఠాయ
సహాయాయ
సహనాయకాయ
అస్థూలాయ

ఓం అణవే నమః
భర్గాయ
దేవాయ
సంసృతినాశనాయ
అధ్యాత్మవిద్యాసారాయ ౬౮౦
అధ్యాత్మకుశలాయ
సుధియే
అకల్మషాయ
సత్యహేతవే
సత్యగాయ
సత్యగోచరాయ
సత్యగర్భాయ
సత్యరూపాయ
సత్యాయ
సత్యపరాక్రమాయ ౬౯౦
అంజనాప్రాణలింగాయ
వాయువంశోద్భవాయ
సుధియే
భద్రరూపాయ
రుద్రరూపాయ
సురూపాయ
చిత్రరూపధృతే
మైనాకవందితాయ
సూక్ష్మదర్శనాయ
విజయాయ ౭౦౦

ఓం జయాయ నమః
క్రాంతదిఙ్మండలాయ
రుద్రాయ
ప్రకటీకృతవిక్రమాయ
కంభుకంఠాయ
ప్రసన్నాత్మనే
హ్రస్వనాసాయ
వృకోదరాయ
లంబోష్ఠాయ
కుండలినే ౨౧౦
చిత్రమాలినే
యోగవిదాంవరాయ
వివశ్చితే
కవయే
ఆనందవిగ్రహాయ
అనన్యశాసనాయ
ఫల్గునీసూనవే
అవ్యగ్రాయ
యోగాత్మనే
యోగత్పరాయ ౨౨౦
యోగవేద్యాయ
యోగకర్త్రే
యోగయోనయే
దిగంబరాయ
అకారాదిక్షకారాంతవర్ణనిర్మిత
విగ్రహాయ

ఓం ఉలూఖలముఖాయ నమః
సింహాయ
సంస్తుతాయ
శ్లిష్టజంఘాయ
శ్లిష్టజానవే ౨౩౦
శ్లిష్టపాణయే
శిఖాధరాయ
సుకర్మణే
అమితశర్మణే
నారాయణపరాయణాయ
జిష్ణవే
ప్రభవిష్ణవే
రోచిష్ణవే
స్రగ్రసిష్ణవే
స్థాణవే ౨౪౦
హరయే
రుద్రానుకృతే
వృక్షకంపనాయ
భూమికంపనాయ
గుణప్రవాహాయ
సూత్రాత్మనే
వీతరాగాయ
స్తుతిప్రియాయ
నాగకన్యాభయధ్వంసినే
రుక్మవర్ణాయ ౨౫౦

ఓం కపాలభృతే నమః
అనాకులాయ
భవోపాయాయ
అనపాయాయ
వేదపారగాయ
అక్షరాయ
పురుషాయ
లోకనాథాయ
రక్షఃప్రభవే
దృఢాయ ౨౬౦
అష్టాంగయోగఫలభుజే
నత్యసంధాయ
పురుష్టుతాయ
శ్మశానస్థాననిలయాయ
ప్రేతవిద్రావణక్షమాయ
పంచాక్షరపరాయ
పంచమాతృకాయ
రంజనధ్వజాయ
యోగినీబృందవంద్యాయ
శత్రుఘ్నాయ ౨౭౦
అసంతవిక్రమాయ
బ్రహ్మచారిణే
ఇంద్రియరిపవే
ధృతదండాయ
శాదత్మకాయ

ఓం అప్రపంచాయ నమః
సదాచారాయ
శూరసేనవిదారకాయ
వృద్ధాయ
ప్రమోదాయ ౨౮౦
ఆనందాయ
సప్తజిహ్వాపతయే
ధరాయ
నవద్వారపురాధారాయ
ప్రత్యగ్రాయ
సామగాయకాయ
షట్చక్రధామ్నే
స్వర్లోకాయ
భయహృతే
మానదాయ ౨౯౦
అమదాయ
సర్వవశ్యకరాయ
శక్త్యై
నేత్రే
అనంతమంగళాయ
అష్టమూర్తిధరాయ
నేత్రే
విరూపాయ
స్వరసుందరాయ
ధూమకేతవే ౩౦౦

ఓం మహాకేతవే నమః ౧౧౦
సత్యకేతవే
మహారథాయ
నందిప్రియాయ
స్వతంత్రాయ
మేఖలినే
సమరప్రియాయ
లోహాంగాయ
సర్వవిదే
ధన్వినే
షట్కాలాయ ౧౨౦
శర్వాయ
ఈశ్వరాయ
ఫలభుజే
ఫలహస్తాయ
సర్వకర్మఫలప్రదాయ
ధర్మాధ్యక్షాయ
ధర్మఫలాయ
ధర్మాయ
ధర్మప్రదాయ ౧౩౦
అర్థదాయ
పంచవింశతితత్త్వజ్ఞాయ
తారకబ్రహ్మతత్పరాయ
త్రిమార్గగతయే
భీమాయ

ఓం సర్వదుఃఖనిబర్హణాయ నమః
ఊర్జస్వతే
నిర్గళాయ
శూలినే
మాలినే ౧౪౦
గర్భాయ
నిశాచరాయ
రక్తాంబరధరాయ
రక్తాయ
రక్తమాలావిభూషణాయ
వనమాలినే
శుభాంగాయ
శ్వేతాయ
శ్వేతాంబరాయ
యూనే ౧౫౦
జయాయ
జయపరీవారాయ
సహస్రవదనాయ
కవయే
శాకినీఢాకినీయక్షదారక్షో
భూతౌఘభంజనాయ
సద్యోజాతాయ
కామగతయే
జ్ఞానమూర్తయే
యశస్కరాయ ౧౬౦

ఓం శంభుతేజసే నమః
సార్వభౌమాయ
విష్ణుభక్తాయ
ప్లవంగమాయ
చతుర్నవతిమంత్రజ్ఞాయ
పౌలస్త్యబలదర్పఘ్నే
సర్వలక్ష్మీప్రదాయ
శ్రీమతే
అంగదప్రియాయ
ఈడితాయ ౮౨౦
స్మృత్యై, బీజాయ
సురేశనాయ
సంసారభయనాశనాయ
ఉత్తమాయ
శ్రీపరివారాయ
శ్రీభూదుర్గాయై
కామదృశే
సదాగతయే
మాతరిశ్వనే
రామపాదాబ్జషట్పదాయ ౮౮౦
నీలగప్రియాయ
నీలవర్ణాయ
నీలవర్ణప్రియాయ
సుహృదే
రామదూతాయ

ఓం లోకబంధవే నమః
అంతరాత్మనే
మనోరమాయ
శ్రీరామధ్యానకృతే
వీరాయ ౮౫౦
సదాకింపురుషస్తుతాయ
రామకార్యాంతరంగాయ
శుద్ధ్యై
గత్యై
అనామయాయ
పుణ్యశ్లోకాయ
పరానందాయ
పరేశాయ
ప్రియసారథయే ౫౫౦
లోకస్వామినే
ముక్తిదాత్రే
సర్వకారణాయ
మహాబలాయ
మహావీరాయ
పారావారగతయే
గురవే
సమస్తలోకసాక్షిణే
సమస్తసురవందితాయ
సీతాసమేత శ్రీరామపాద సేవా ధురంధరాయ నమః ౧౦౦

మంత్రపుష్పము

ఓం ధాతా పురస్తాద్య ముదాజహార శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశశ్చ తస్రః తమేవం విద్వా నమృత ఇహభవతి నాన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే సహస్రశీర్షం దేవం విశ్వాక్షం విశ్వశంభువం విశ్వం నారాయణం దేవ మక్షరం పరం పదమ్ | విశ్వతః పరమాన్నిత్యం విశ్వం నారాయణగ్ం హరిం విశ్వమేవేదం పురుష స్తద్విశ్వముపజీవతి పతిం విశ్వస్యాత్మేశ్వరగ్ం శాశతగ్ం శివమచ్యుతమ్ నారాయణం మహాజ్ఞేయం విశ్వాత్మానం పరాయణమ్ నారాయణ పరోజ్యోతి ధాత్మా నారాయణః పరః నారాయణ పరం బ్రహ్మ తత్వం నారాయణ పరః నారాయణ పరోధ్యాతా ధ్యానం నారాయణః పరః | యచ్చకించిజ్జగత్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతేఽపివా అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణస్థితః ॥ అనన్తమవ్యయం కవిగ్ం సముద్రేన్తం విశ్వశంభువం పద్మకోశ ప్రతీకాశగ్ం హృదయం చాప్యతోముఖమ్ ॥ అథోనిష్ట్యా వితస్త్యాన్తే నాభ్యాముపరి తిష్ఠతి జ్వాలా మాలా కులంభాతి విశ్వాస్యాఽఽయతనం మహత్ ॥ సన్తతగ్ం శిలాభిస్తు లంబత్యా కోశసన్నిభం తస్యాన్తేసుషిరగ్ం సూక్ష్మం తస్మిన్ సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ తస్యమధ్యే మహానగ్ని రిశ్వార్చి ర్విశ్వతోముఖః సోగ్రభుగ్విభజ న్తిష్ఠ న్నాహారమజరః కవిః తిర్యగూర్ధ్వమధశాయీ రశ్మయ స్తస్య సంతతా సన్తాపయతి స్వందేహమాపాదతల మిస్తకః తస్య మధ్యే వహ్నిశిఖా అణీయోర్ధ్వా వ్యవస్థితః నీలతోయద మధ్యస్థా దిద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా నీవార శూక వత్తన్వీ పీతాభాస్వ త్యణూపమా తస్యా శ్శిఖాయామధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః సబ్రహ్మ సశివ స్సహరి సేంద్రస్సోఽక్షరః పరమస్వరాట్. రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్యసాహినే నమోవయం వైశ్రవణాయ కుర్మహే సమేకామాన్ కామకామాయ మహ్యం కామేశ్వరో వైశ్రవణో దదాతు కుబేరాయ వైశ్రవణాయ మహారాజాయనమః ఓం

తద్బ్రహ్మ ఓ తద్వాయుః ఓం తదాత్మా ఓం తత్సత్యం ఓం తత్సర్వం ఓం తత్పురోన్నమః అన్తశ్చరతి భూతేషు గుహాయాం విశ్వమూర్తిషు త్వం యజ్ఞస్త్వం వషట్కారస్త్వ మిన్ద్రస్త్వగ్ం రుద్రస్త్వం బ్రహ్మ త్వం ప్రజాపతిః ॥ త్వం తదాపోజ్యోతి సొఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువరోమ్ ॥ అద్వైతం విష్ణవే చరుర్నివర్వపతి యజ్ఞో వైవిష్ణు యజ్ఞ ఏవాన్ తతః ప్రతితిష్ఠతిసోఽత్రజు హోతి- విష్ణవేస్వాహాయజ్ఞాయస్వాహా ప్రతిష్ఠాయైస్వాహేతి వక్రతుండాయ విద్మహేశూర్పకర్ణాయధీమహి తన్నో గణపతిః ప్రచోదయాత్ నారాయణాయ విద్మహే వాసు దేవాయధీమహి తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్ స్మహేశాయవిద్మహే వాగ్విశుద్ధాయధీమహి తన్నశ్శివః ప్రచోదయాత్ దాశరథాయవిద్మహే సీతావల్లభాయ ధీమహి తన్నో రామచంద్రః ప్రచోదయాత్ ఆంజనేయాయ విద్మహె వాయు పుత్రాయ ధీమహి తన్నో హనుమాన్ ప్రచోదయాత్ ఈశాన స్సర్వవిద్యానా మీశ్వర స్సర్వభూతానాం బ్రహ్మాధిపతి ర్బ్రహ్మణోధిపతిర్బ్రహ్మ శివో మే అస్తు సదాశివోమ్.

శ్రీ సీతాసమేత శ్రీరాచంద్ర పాదసేవా దురంధరాయనమః సువర్ణ దివ్యమంత్ర పుష్పం సమర్పయామి.

(చేతిలో నుంచుకొనిన అక్షతలు పుష్పములు శ్రీ హనుమంతుని పాదములం దుంచవాలెను.)

యానికానిచ పాపాని - జన్మాంతర కృతానిచ తాని తాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే ॥

(అనుచు తన చుట్టు తాను ముమ్మారు తిరుగవలెను)

పాపోఽం పాపకర్మాఽహం - పాపాత్మా పాపసంభవః త్రాహిమాం కృపయాదేవ - శరణాగత వత్సల | అన్యధాశరణం నాస్తి - త్వమేవ శరణం మమ తస్మాత్కారుణ్యభావేన - రక్షరక్షాంజనాసుత ॥

శ్రీహనుమద్వాలాగ్రపూజ

హనుమత్పూజలో వాలాగ్రపూజ కొక ప్రత్యేకత ఉంది. అట్టి పూజ కోర్కెలను తీర్చగలదని హనుమ దనుగ్రహమును పొందజేయునని సంహితావాక్యాలేకాక పెద్దలు చెప్తారు. దాని ననుసరించి ఎందరో ఫలితాలందుచున్నారు.

విధానం :- శ్రీ హనుమంతుని తోక మొదటినుండి చివరిదాకా రోజు కొక బొట్టు పెడుతూ సంకల్పసిద్ధికై ప్రార్థనా వేదపారాయణ నొనర్చాలి. అలాగే చివరి నుండి మరల మొదటిదాకా రోజు కొక బొట్టు పెట్టాలి. ఇలా మండల నియమము, అంతకంటె ఎక్కువకూడ అనులోమ విలోమంగా జరిపిన పూర్తియైనట్లు ఆ నియమంలో రోజూ హనుమల్లాంగూలాస్త్రం చదువదగినది. చాలీసా చదువవచ్చు. లేదా ఆయా కోర్కెల ననుసరించి ధ్యాన పారాయణ విభాగాలలో వలయువానిని చేయవచ్చు. తప్పక కార్యసిద్ధి కాగలదు, ఇట్టిపూజకై వినియోగించు చిత్రమందు, తోకకు మొదటినుండి చివరిదాకా చేసుకొని, వస్త్రం కాని ఏదీ అడ్డుగా ఉండకూడదు తోక చివరలో గంటవంటివికూడా ఉండరాదు.

శ్రీ తులసి

స్త్రీకి శ్రీ తులసి నిత్యారాధ్య, ఆరోగ్య, సౌభాగ్యాకయి దాని విశిష్టత ఇంతింత్యనరానిది. మన పెరటిలోని పెన్నిధిని తెలిసికొనలేకపోవుట మన దురదృష్టం, పూజా విధానాలు, నియమలతోబాటు వైద్య ప్రయోజనాలన్నీ కలమా. శ్రీ తులసి గ్రంధాన్నికూడా తప్పక పొంది ఇరుగు పొరుగునారికి కూడ తులసినిగూర్చిన సంపూర్ణ పరిజ్ఞానం కలిగించండి. విలువ [illegible] రూపాయిలయినను ఆ గ్రంథానికై జరిగిన కృషి అసామాన్యమైనదని చదివిన పిదప గ్రహింపగలరు.

శ్రీ సువర్చలా అష్టోత్తరము

ప్రతి నామమునకు మొదట ఓం చివర నమః పలుకవలెను.

ఓం సువర్చలాయైనమః
ఆంజనేయసత్యై
లక్ష్మ్యై
సూర్యపుత్ర్యై
విష్కశంకాయై
శక్త్యై
నిత్యాయై
నిర్మలాయై
స్థిరసాయై
సరస్వత్యై
నిరంజనాయై
శాశ్వతాయై
నిర్మలహృదయాయై
సకలవిద్యాప్రదాయే
అమృతప్రదాయే
కిష్కింధాపురవాసినే
ఆంజనేయవక్షస్థలాయే
సకలమనోరథవాంఛితాయే
అంజనప్రియాయే
పతిసేవానిరంతరాయే
రత్న కిరీటాయే
జరామరణ వర్జితాయే

ఓం కామదాయే నమః
సర్వశక్తి ముక్తిఫలదాయే
భక్తాభీష్టరాత్ర్యై
సకలవిద్యా ప్రావీణ్యై
మహానందాయే
సంసార భయానాశనాయే
పరమకలాయే
నిత్యకళ్యాణాయో
శ్వేతవాహన పుత్రికాయే
ధనధాన్య అక్షయాయే
వంశవృద్ధికరాయే
దివ్య పీతాంబరాయే
మృత్యుభయ నాశిన్యై
నిత్యానందాయే
ఛాయాపుత్రికాయే
కనక సువర్చలాయే
శ్రీరామభక్తాగ్రగణ్యాయే
నిర్మల హృదయాయే
సర్వకార్యసాధనాయే
పతిసేవా దురంధరాయే
త్రైలోక్యసుందర్యై
వంశవృద్ధికాతయే
సకలపాపహరాయే

ఓం కామరూపిణ్యై నమః
వంశోద్ధారకాయై
శంఖచక్రహస్తాయై
పద్మశోభితాయై
పద్మగర్భాయై
సర్వదుష్టగ్రహనాశిన్యై
ఆనందాయై
విచిత్రరత్నమకుటాయై
ఆదిత్యవర్ణాయై
దుస్వప్న దోషహరాయై
కళాతీతాయై
శోకనాశిన్యై
పుత్రపౌత్రదాయికాయై
సంకల్పసిద్ధిరాయై
మహాజ్వాలాయై
ధర్మార్థ మోక్షదాయిన్యై
నిర్మల హృదయాయై
సర్వభూతవశీకరాయై
నిత్యాయై
ధర్మాధర్మ పరిపాలనాయై
వాయునందన సత్యై
మహాబలశాలినే
సత్యసంధాయై
సత్యవ్రతాయై
వజ్ఞాన స్వరూపిణ్యై

ఓం లలితాయై నమః
శాంతిదాయినే
శాంతస్వరూపిణే
లక్ష్మీశక్తివరదాయై
అకాలమృత్యు హరాయై
సత్యదేవతాయై
ఐశ్వర్య ప్రదాయై
హేమభూషణభూషితాయై
సకలమనో వాంఛితాయై
కనకవర్ణాయై
ధర్మపరివర్తనాయై
మోక్షప్రదాయినే
కామరూపిణే
ధర్మశీలాయై
గానవిశారదాయై
వీణావాదనసంసేవితాయై
వంశోద్ధారకాయై
శ్రీ ఆంజనేయ ప్రియాయై
విశాల నేత్రాయై
వజ్రవిగ్రహాయై
విశాల వక్షస్థలాయై
ధర్మపరిపాలనాయై
ప్రత్యక్షదేవతాయై
జనానందకరా యై
సంసారార్ణవతారిణే

శ్రీ హనుమద్విషయ సర్వస్వము

ఓం హంసతూలికాయే నమః

గంధమాదనవాసినే

నిత్యాయై

బ్రహ్మచారిణే

భూతాంతరాత్మనే

కామరూపిణే

ఓం కామచారిణే నమః

సర్వకార్యసాధనాయై

రామభక్తాయె

శక్తిరూపిణే

భక్తిముక్తిఫలదాయై

శ్రీరామపాదసేవాదురంధరాయై

శ్రీ సువర్చలా అష్టోత్తర శతనామావళి సమాప్త





శ్రీ హనుమతే నమః